

Naročnina mesečno18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujege izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uredništvo: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1036

Tuniška bitka se nadaljuje

Osnovno letalstvo napada nasprotno zaledje - Bombardirane so bile sovražne ladje v alžirskih vodah 7 nasprotnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Na srednjem in južnem odseku tunijskega bojišča se bitka nadaljuje.

Osnovno letalstvo tesno sodeluje s kopenskimi oddelki, bijoč po nasprotnih zaledjih ter zbirališčih motoriziranih sredstev.

Nemški lovci so v letalskih dvobojih sestrelili šest letal.

Nemška letala so napadla v alžirskih vodah neko spremljavo, zadela tri parnike in bombardirala skladišča ter naprave v pristanišču Alžir.

Lovsko letalstvo je prestreglo veliko skupino sovražnih štirimotornikov, namenjeno proti Cagliariju ter jo prisililo, da se je morala vrniti.

Na nebu nad Palermom je protiletalsko topništvo zadelo angleško ogledniško letalo, ki je tresčilo v morje severno od Mondella.

Veleposlanik Guariglia prispel v Ankaru

Ankara, 27. marca. AS: Italijanski veleposlanik Guariglia je včeraj zjutraj prispel v Ankaru. Na postaji so ga sprejeli vsi uradni italijanskega veleposlaništva, nemški veleposlanik v Papen, japonski veleposlanik in diplomatski predstavniki držav trojne zveze. Turška vlada je poslala k sprejemu načelnika ceremonijela v zunanjem ministrstvu.

Ankara, 27. marca. AS: Kraljevski veleposlanik Italije baron Guariglia je bil sprejet pri predsedniku republike İsmet İnönü, kateremu je izročil poverilnice. Predsednik se je pomudil z veleposlanikom v prisrčnem pogovoru, ki mu je pripustoval tudi zunanji minister Menemmedzogli.

Pomen sredozemskega bojišča in Tunisa

Rim, 27. marca. AS: »Popolo di Roma« razpravlja v nekem članku o položaju v Sredozemlju ter o vprašanju pomorskega prevoza. Konec zadnjega leta se je položaj v Sredozemlju znatno spremenil. Proti prodiranju angleško-ameriških sil od vzhoda in zahoda so se uprle osne sile na močno utrjenem pasu v Tunisu. V primeri z afriško celino je Tunis majhen, ima pa zelo velik strateški pomen, ker deli na dvoje sovražne sile. Zaradi Tunisa se morajo nasprotniki posluževati dolgih in drugovrstnih poti v severovzhodno in severozahodno Afriko. Tunis je za Italijo in Nemčijo otok, ki ga je treba braniti in vzdrževati po morskem poti nazaj vsemu sovražnemu letalskemu odporu. Te žrtve se izplačajo, kajti Tunis je presekal sovražni promet med vzhodom in zahodom preko Sredozemlja. Problem Sredozemlja je za Anglosase v prvi vrsti problem pomorskih poti ter ovira njihov pomorski promet skozi Gibraltar in Suez. To vprašanje pa bi ne bilo rešeno niti takrat, če bi moral

Rusija ni neizčrpna

Stockholm, 27. marca. AS: »News Chronicle« je objavil članek svojega političnega urednika Cummingsa. Članek pravi, da se Anglosasi varajo o obrambni sposobnosti Sovjetske Rusije. Nevarna utvara je upanje, da so rezerve Sovjetske Zveze neizčrpne in da lahko zavezniki mirno čakajo z drugo fronto. Sovjetska Rusija je imela pred rusko-nemško vojno 195 milijonov prebivalcev. Prebivalstvo je bilo relativno mlado. 45% ljudi je imelo manj kakor 20 let, 50% je bilo med 20. in 30. letom, ostali pa preko te starosti. Nemci so zasedli ozemlje, ki je tako veliko kakor Nemčija, Francija in Anglija skupaj z okoli 50 milijoni prebivalcev, ki so zvečine ostali v teh krajih po zasedbi. Število ruskih mrtvih, ranjenih in pogrešanih je znašalo po Cummingsovih ra-

Tako je govoril Churchill

Na vzhodu je bila zbita na tla in v strahotno zmešnjavo velika množica ranjene Rusije, pa okužene, zastrupljene Rusije, prinašalke kuge; Rusije, sestavljene iz oboroženih hord, ki niso le uničevale z bajoneti in topovi, marveč so jih spremljali in šli pred njimi roji mikrobobov, ki so ubijali telesa ljudi in politične nauke, ubijali zdravje in dušo narodov.

(Winston Churchill: »Svetovna kriza« januarja 1929.)

čunih do konca avgusta 1942 pet milijonov ljudi. Te številke so obsegale večji del ruske armade. Po avgustu 1942 pa so imeli Rusi velike izgube še pri Stalingradu, in v zimski ofenzivi kakor tudi pri obrambi donješke kotline, ki so jo znova ogrožali Nemci. Potem ne smemo pozabiti, da mora Sovjetska Rusija vzdrževati ves čas močno armado v vzhodni

Žitnica Evrope

Kijev, 27. marca. AS: Ruske pokrajine, osvobojene od nemških čet, bodo kmalu postale žitnica Evrope. V teh pokrajinah je okoli dva milijona kmetov dobilo zemljo in se podalo na delo, da bi spravilo iz zemlje čim bogatejše sadove.

Zmerno delovanje na vzhodu

Na kubanjskem mostišču in Ladoškem jezeru so se boljševiški napadi izjalovili

Hitlerjev glavni stan, 27. marca. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Sovražni napad proti severnem bojišču kubanjskega mostišča je bil krvavo zavrnjen. Uničeni so bili številni oklepni vozovi.

Južno od Ladoškega jezera so se izjalovili šibkejši boljševiški napadi, deloma pa so bile njihove izhodne postojanke razbite že v topniškem ognju.

V srednjem in južnem Tunisu so premočne sovražnikove sile izvedle nove močne napade proti nemško-italijanskim postojankam. Bile so v hudih borbah zavrnjene, krajevni vdori pa ustavljeni. Nemška bojna letala so napadla pristanišče v Alžiru in neki konvoj na morju pred alžirsko obalo. Zadete so bile tri trgovske ladje.

Angleški bombniki so v noči na 27. marca metali rušilne in zažigalne bombe na več zapadno-nemških krajev. Prebivalstvo je imelo izgube. Trije sovražni bombniki so bili sestreljeni, četrtega pa je sovražnik izgubil pred norveško obalo.

Sovjetske izgube v pretekli zimi

Berlin, 27. marca. AS: Na novinarskem sestanku v nemškem propagandnem ministruju je vojaški glasniki tega ministruja izjavil, da je sovjetska zimska ofenziva zdaj pri kraju. Opomnil je na že znane podatke o ruskih izgubah v moštvi in orožju, ki že sami po sebi jasno pričajo, da je sovjetska ofenziva dočela epodletela, saj je v njej močno oslabela ruska vojaška sila. Sovjetske izgube od 20. novembra pa do 20. marca znašajo, kakor je bilo že javljeno, poldrug milijon mož, padlih na bojišču, ter 12.000 oklepnikov, ki so bili uničeni ali onespособljeni za boj, in 3705 sestreljenih letal. Vrh tega pa je sovražnik izgubil še velikansko, doslej še ne povsem znano število topov in orožja vseh vrst, ki so bili ali uničeni ali zaplenjeni.

Monakovo, 26. marca. AS: »Münchener Neueste Nachrichten« pišejo v zvezi z včerajšnjim poročilom nemškega glavnega stana o potopitvi petih angle-

ških podmornic z uporabo novih bojnih sredstev, da je bil to glavni razlog zadnjih pogovorov med admiralom Riccardijem in velikim admiralom Dönitzem, ki je bil posvečen pospešenju borbe proti sovražnim podmornicam v tesnem sodelovanju med italijanskimi in nemškimi silami. Za časa teh pogovorov se je moglo predvideti, da se bliža angleško-ameriška ofenziva v Tunisu, ki so jo že dolgo pripravljali, obenem pa tudi povečanje sovražnikovega delovanja na pomorski poti v Sredozemskem jezeru, da bi se preprečil dotok okrepitve iz italijanskih oporišč. Kakor vedno, so tudi zdaj sporazumu sledila dejanja. Če je moglo italijansko vojno poročilo pred dnevi omeniti ponosno bilanco

o potopitvi 21 sovražnih podmornic ter o poškodovanju 15 podmornic v zadnjih šestih mesecih, je včeraj nemško poročilo objavilo potopitev 5 sovražnih podmornic z novimi sredstvi v zadnjih dneh. To pomeni, da nameravajo osne sile povečati borbo proti podmornicam in zagotoviti svojim četam v Tunisu redno oskrbo. Borbi proti podmornicam se je pridružila borba proti sovražnim torpednim letalom z uporabo protiletalskega topništva na majhnih vojnih ladjah. Pred dnevi so bila potopljena tri angleška torpedna letala, hoteč napasti spremeljavo, namenjeno v Tunisu. Vsako sestreljeno torpedno letalo pomeni rešitev ene ladje in njenega tovora, namenjenega našim borcev.

Kako se bo razvijal položaj v Rusiji

Berlin, 27. marca. AS: Včerajšnje nemško vojno poročilo ne poroča o večjih bojih. Seveda s tem še ni rečeno, da bi bojev sploh ne bilo. Ni dvoma, da bodo Sovjeti obnovili velike napade pri Ladoškem jezeru in v kubanjski pokrajini. V zaledju teh dveh področij so opazili nova zbiranja sovjetskih čet. Sovjeti so v zadnjih 24 urah izvedli nekaj napadov. Zopet niso uspeli, le severozahodno od Novorosijskega so za ceno velikanskih žrtv malenkostno uspeli. Strateško pa je položaj nespremenjen.

Nemci so dosegli znatne taktične uspehe pri Kursku in Bjelgorodu. Pri Rostovu in Vjazni boji skoraj niso mogli zaradi blata in močvirja. Tudi drugod, zlasti ob rekah, ni mogoče uporabljati tež-

Nov nemški tank

Vojaki pravijo novemu orjaku »Tiger«

Berlin, 27. marca. AS: Danes Nemci prvič poročajo o novem nemškem tanku. To je doslej največji nemški tank. Je pravi orjak v primeri z drugimi, ki so proti njemu Pigejci. Nima tehnične imena, vojaki pa mu pravijo »tiger«. Lahko bi ga imenovali tudi slon, ki gre skozi džunglo ter si utira pot s svojimi okli. Ima pa tigrovo bojevitost, elastičnost in spretnost. Sprejdi ima velik top in močan stolp. Dosedanji uspehi so stodoletno pokazali, da je res mojštrovina nemške tehnične iznajdljivosti. Ima močan oklep, veliko hitrost, gibčnost in avtomatske topove. Pri njem so upoštevane vse zadnje izkušnje iz različnih bojišč.

Vzorna požrtvovalnost italijanskih železničarjev

Rim, 27. marca. AS: Urad. list fašistične stranke je nedavno v dnevnem povelju omenil fašista Francesco Zizzija, železniškega nadzornika, ki je bil ranjen, ko je spremljal vlak, a kljub temu ostal v službi, dokler se vlak ni vrnil spet domov. Zavrnil je dovoljenje, ki mu je bilo dano za zdravljenje, ker se je zavedal težav in pomanjkanja osebja. Spremljal je vlak še na drugem potovanju, na katerem je zaradi železniške nesreče prišel ob življenje. Izvedelo se je, da je o drugih dogodkih, ki potrjujejo vero, visoki duh žrtvovanja in predanosti dolžnosti italijanskih železničarjev. Strojnik 1. razreda Napoli Placido iz Catanije, ki je umrl dne 18. januarja 1943-XXI za ranami, dobljenimi pri obdeljevanju njegovega vlaka s strojnimi, se je ob koncu spomnil svojih otrok ter izrekel svoje zadovoljstvo, da je služil domovini do poslednje žrtve. Sprevednik na osebem vlaku Guerrieri Giovanni iz Cagliarija je na potu iz Siracuse 19. januarja 1943-XXI umrl za ranami, ki jih je dobil, ko so vlak obdeljevali s strojnimi. Preden je izdihnil, je dejal: »Rad bi bil dočkal konec vojne, ki jo bomo gotovo dobili. Zlobni sovražnik se pač ne more ponašati s tem, ko mesari neoborožene ljudi. Moj sin, ki bo v kratkem poklican k orožju, me bo znal masčevati.« Strojnik Migliore Angelo iz Modice je bil hudo ranjen, ko so njegov vlak obdeljevali s strojnimi. Na potu v bolnišnico je

Majski opominja zaveznike

Vrenje med londonskimi begunskimi vladami

Stockholm, 27. marca. AS: Sovjetski poslanik v Londonu Majski ob vsaki priložnosti opominja Angleže in Amerikance na dane, a še ne izpolnjene obljube. V svojem zadnjem govoru je dejal »da njegova država in njegovo ljudstvo razumeta, da bodo vsi zavezniki, zlasti pa Anglija in Združene države storili vse za čimprejšnji konec sedanje vojne.« Po prvem uspehu sovjetskih armad in ob prvi letošnje pomladi je bil Majski zelo previden ter je opozarjal zaveznike takole: »Pred seboj imamo še dolgo in težko pot, preden bomo dosegli naš cilj: končno zmago.«

Anglija še vedno popuša v prid boljševizmu. Dokaz temu so zadnji govori angleških politikov ter »Times«-ovi uvodniki, ki so zelo razburili begunske vlade v Londonu. Denes in njegovi tovariši so bili besni, ko so brali v »Timesu«, da so begunske vlade smatrane le za provizorne vlade, ker se ne ve, če bodo njihovi narodi zaupali svojo usodo tistim ljudem, ki so zdaj zastopani v begunskih londonskih vladah. Še bolj odkrit je bil Wedgwood, ki je dejal, da ima Anglež pri izbiri med »diktatorjem Stalinom in kronanimi glavami raje Stalina.« Pravijo, da so bile te besede namenjene bivšemu jugoslovanskemu kralju Petru, ker je njegov general Mihajlovič Sovjetom trn v peti.

Von Tschammer und Osten umrl

Berlin, 27. marca. AS: V Berlinu je 25. marca ponoči umrl voditelj nemškega športa državni tajnik von Tschammer und Osten. Deset let je bil voditelj nemškega športa in je bil zelo znan med najširšimi plastmi nemškega ljudstva. Dolgo časa je bil tudi predsednik Italijansko-nemškega društva. Rojen je bil kot član plemenitaste družine leta 1887. Hitler je zapovedal, da se mu priredi pogreb na državne stroške.

Saukel je zadovoljen s tujimi delavci

Berlin, 27. marca. AS: Glavni komisar za delo v Nemčiji, gauleiter Saukel, ki vodi uporabo tujih delovnih sil v Nemčiji, je izjavil, da je zadovoljen z delom delavcev iz drugih držav. Naglasil je ekrb nemških oblasti za tuje delavce, da dobijo primerne sredstva za življenje, kajti delavci, ki bi ne bili zadovoljni, bi ne dajal poguma svojim tovaršem, naj še oni pridejo na delo. Celotni delavci z ozemelj bivše Sovjetske zveze so pokazali dobro voljo navzlic komunistični propagandi, ki jim je vcepila sovraštvo proti narodnosocialistični Nemčiji.

Japonska mornarica najmočnejša na svetu

Rim, 26. marca. AS: V japonskih pomorskih krogih se pripominja, da je japonska mornarica postala zaradi angleških in ameriških pomorskih izgub najmočnejša pomorska sila na svetu. Ta izjava admirala Suedzura je imela velikanski odmev med japonskim prebivalstvom ter je bila sprejeta z živahnim zadoščenjem.

USA nimajo dovolj mornarjev

Buenos Aires, 27. marca. AS: Poročila iz New Yorka pravijo, da je zabredlo v velike težave nabiranje mornarjev za ameriško trgovsko mornarico in to navzlic velikim plačam. »Wallstreet Journal« pripominja, da je kriza v osebju trgovske mornarice velika. Potrebujemo 80.000 častnikov in mornarjev, ki jih sedanje šole na tihomorski obali še niso mogle vzgojiti. Posebno potrebujejo strojnike.

Draginja v Združenih državah

Lizbona, 27. marca. AS: Draginja v Združenih državah vedno bolj raste, kar je razvidno iz naslednjih številok: leta 1941 so veljale življenjske potrebščine za ameriško prebivalstvo 18 milijard in 68 milijonov dolarjev, leta 1942 pa 27 milijard in 747 milijonov dolarjev, kar pomeni, da se je življenje za polovico podražilo.

Zaščita vajencev in mladoletnih delavcev v NDH

Med številnimi uredbami o zavarovanju in zaščiti delavcev in nameščenec, ki jih je izdala vlada samostojne Hrvaške, je bila izdana tudi posebna uredba o zaščiti vajencev in mladoletnih delavcev vobbe. V naslednjem navajamo nekaj glavnih določb te uredbe:

Za mladoletnega delavca se šteje vsaka oseba, ki je zaposlena zaradi izužitve ali zaslužka, pri nočnem ali dnevnem delu od dovršenega 14. do 18. leta starosti.

Specialno za vajence obstoje pri borzih dela posebni uradi, ki se v glavnem bavijo s poklicno izbiro. Vsi vajenci se navedejo preko teh uradov, ki poleg tega skrbijo, da so za učenje dani vsi pogoji za pravilno in uspešno izužitve.

Delavni čas za vajence in mladoletne delavce se mora strogo ravnati po zakonu o zaščiti delavcev. Prihodni minister sme določiti delavni čas še skrajšati. Nočno delo v nobenem slučaju ni dovoljeno. Za noč se smatra čas od 21. do 6. uri zjutraj.

Vajenci in mladoletni delavci morajo delodajalci dajati prosti čas za posejanje obrtno nadaljevalnih šol ter za posejanje ustanov za kulturno in telesno vzgojo.

Delodajalci morajo voditi posebne sezname zaposlenih mladoletnih delavcev, iz katerih morajo biti razvidni osebni podatki delavcev ter delavni čas, strokovno nadaljevalna šola in dopusti. Vajenci in vobbe mladoletni delavci imajo pravico do plačanih letnih dopustov, ki znašajo za osebe do 16 let starosti 3 tedne, od 16 do 18 let starosti pa dva tedna.

Pravico do dopusta se pridobi s 6 mesečno zaposlitvijo pri enem ali več delodajalcih.

Vajenci imajo pravico do odškodnine za delo v času učenja. Odškodnina se določa na osnovi najnižje minimalne plače, ki velja za posamezne vrste dela, odnosno stroke, ki se jo vajence uči.

Za prvo leto učenja odškodnina ni določena in je prepuščeno svobodni volji učenega delodajalca. V drugem letu učenja pripada vajencu 20%, v tretjem 30, v četrtem pa 40% minimalne plače. Prihodni minister je pooblaščen, da zviša navedeno odškodnino še za nadaljnjih 80%. Prav tako jo sme znižati, če vajence prejema odškodnino v naravi, hrano, stanovanje itd.

Glede dajatev odškodnin v naravi so posebni predpisi, ki določajo kakovost hrane in stanovanja.

Strogo se prepoveduje zaposlitev vajencev za dela, ki niso v zvezi s stroko, ki se jo vajence uči.

V pogledu zaščite zdravja in delavne sposobnosti postojijo posebni predpisi. Ustanove za zavarovanje delavcev so dolžne redno vsakega pol leta zdravniško pregledati vse vajence, za kar se vodijo posebni seznam o ugotovitvah.

Ministrstvo trgovine, obrti in industrije skupaj z ministrom za socialno skrbstvo, zastopniki velikih žup, mest in občin, kakor tudi delodajalske in delojemalske organizacije so dolžni skrbeti za ustanavljanje vajeniških domov in podpirati vsako akcijo v tem cilju.

Glede splošne zaščite vajencev in mladoletnih delavcev se ustanovi pri ministru za socialno skrbstvo posebni svetovni odbor, kateri sestoji iz predstavnikov zainteresiranih ministrstev, borze dela, osrednjega urada za zavarovanje delavcev, bratovske skladnice, delodajalskih in delavskih organizacij in drugih. Delokrog temu odboru predpiše minister s posebnim poslovnikom.

V ostalem so še dalje v veljavi določbe obrtnega zakona.

Uredba določa tudi kazni za prekrške, in to v denarju od 100 do 100.000 Kun ter z zaporom od 2 dni do 3 mesecev.

Sport

Današnji nogometni spored

Ljubljana: ob 10.30 na igrišču Marsa: Mladika : Korotan; ob 14 na igrišču Hermesa: Vič I. : Zabjak I.; ob 15 na igrišču Hermesa: Ljubljana I. : Hermes I.; ob 16.30 na igrišču Hermesa: mladinska tekma med juniorji Viča in Zabjaka. Istočasno bosta tudi dve nogometni tekmi na igrišču Marsa za Kolinsko tovarno. — Ob 14 bo nastopil Mars II. proti drugemu moštvu Dopolavora Tobane tovarne, ob 15.30 pa bo glavna tekma: Mars I. : Dopolavoro Tob. tov. I.

Spored državnega prvenstva: Genova: Liguria : Torino, Bergamo: Atalanta : Venezia, Rim: Lazio : Milano, Bologna: Bologna : Vicenza, Bari: Bari : Fiorentina, Milan: Ambrosiana : Roma, Livorno: Livorno : Genova, Torino: Juventus : Triestina.

11. aprila bodo začeli z ljubljanskim nogometnim prvenstvom

Uradna objava Nogometne zveze št. 5

1. Novi direktorij Nogometne zveze pošilja s prve seje pozdrave vsem nadrejenim športnim oblastem, športnim klubom, vodjem in igralcem. Seje direktorija bodo vsak ponedeljek ob 17; sklepi se bodo objavljali v dnevnem časopisu.

2. Za vstop v prvi razred so se prijavili Hermes, Mladika in Dopolavoro Tabacchi. Zrebr je odločil, da pride brez igre v prvi razred Hermes, medtem ko igra 4. aprila ob 15.30 na igrišču Ljubljane ostala dva prijavljena kvalifikacijsko tekmo. Prvenstvo prvega razreda

Vedenje naše mladine

Zares prevečkrat moramo poslušati in tudi brati pritožbe, kako neollikano se vede naša mladina, ki posebno na tramvaju ne kaže nobenega spoštovanja do starejših in tudi ne do onemoglih, starih ljudi.

Vsa naša šolska mladina se uči, kako zelo so stari Spartanci spoštovali stare ljudi in kako strogo so svoje otroke vzgajali k spoštovanju starosti. Tako pojmovanje in vzgojo poznamo pri vseh kulturnih narodih in je tudi v Ljubljani potrebna. Toda taka in podobna čustva je mogoče vcepiti samo v najzgodnejši mladosti, torej predvsem v družini, v otroškem vrstvu in v ljudski šoli.

Starši so z večino postali zelo mehki in prepopustljivi s svojimi otroki. Ali se starši ne zavedajo, da bodo na starost morali sami občutiti slabe posledice, če svojih otrok niso naučili spoštovati starosti. Doma je treba buditi plemenita čustva pri svojih otrocih že v najzgodnejši mladosti, če si starši hočejo zagotoviti ljubezen svojih otrok ter si zanjamiči zadovoljno in srečno starost. Pri vzgoji mladine je glavno prizadevanje staršev, zato pa opominjamo vse starše, naj nikakor ne zanemarijajo te najsvetejše svoje dolžnosti, ker je od dobre vzgoje otrok odvisna sreča staršev in vse njihove družine.

Brez vzgoje v družini tudi šola ne more opraviti mnogo, posebno pa zelo malo tam, kjer starši šolski mladini dajejo potuho in ne sodelujejo s šolo pri vzgoji mladine. Otroški vrtil so za vzgojo mladine mnogo važnejši kot navadno mislimo, zato pa prosimo vsa vodstva otroških vrtev in podobnih zavetišč, zlasti pa vzgojiteljice po teh zavodih, naj svoje varovance ne prestopajo navajajo k spoštovanju starosti. Tako bo mnogo lažje delo ljudskih šol in njih uspehi bodo globlji in trajnejši, saj višje šole zaradi preobilice učnega gradiva le težko posvečajo dosti časa srčni vzgoji mladine. Vendar bi pa učitelstvo višjih razredov ljudske šole in tudi vzgojitelji srednjih šol morali večkrat misliti na svojo nalogo in dolžnost, ki jo imajo do doraščajočih mladine tudi glede oblike in srčne vzgoje. Nikakor ni utemeljen izgovor nekaterih vzgojiteljev, da je vse to naloga katehetov. Zato mestno županstvo prosi vodstva vzgojnih zavodov, naj mladino uče oblike in spoštovanja starosti ter jo neprestano opozarja na lepo vedenje doma in v šoli ter cerkvi, v trgovini in na cesti, posebno pa tudi v tramvaju, kjer je slabo vedenje mladine v zadnjih časih posebno očitno ter zasluži resnično grajo.

Mestno županstvo je že lani meseca avgusta ravnateljstvu cestne železnice naročilo po vozovih obsesti opomine, naj mladina odstopa sedeže starejšim, predvsem pa ženskam in zlasti onim z otrokom v naročju ter invalidom. Nekaj časa so ti opomini res pomagali, toda že spet je bilo treba opozoriti tramvajsko osebo, naj bo bolj odločno z neollikano in razposajeno mladino. Ta odločnost se bo najprej pokazala na ta način, da bo ravnateljstvo cestne železnice neollikancem pobrlo tedenske in mesečne vozovnice ter jim odvzelo vse popuste, ki jih v resnici tudi niso vredni. Če pa še to ne bo pomagalo, bo pa županstvo primorano podvzeti energičnejše ukrepe.

Vso našo javnost prosimo, naj neollikano mladino, posebno v tramvajskih vozovih, opozarja na lepo vedenje in spoštovanje starosti.

se začne 11. aprila s koledarjem, ki bo pravčasno objavljen. Prvenstvo drugega razreda se začne tudi istega dne.

3. Opozarjamo vse klube, da ne more noben igralec zapustiti svojega matičnega društva, če nima potrebne izpisnice.

4. Objavljamo sodniške pristojbine z veljavnostjo dne 23. marca t. l. Mladinske tekme: 20, lir (odvod Zvezi 3 lire); vse ostale tekme 30 lir (odvod Zvezi 3 lire).

Šport v kratkem

Iz Hermesove nogometne sekcije: V nedeljo ob pol 10 sestanek juniorjev, naraščajnikov in novih interesentov. Ob 10 igrajo juniorji prijateljsko tekmo z juniorji SK Viča. Vsi točno in zanesljivo Načelnik.

Iz Zbora nogometnih sodnikov: Vabimo vse gg. sodnike, da se zanesljivo udeležijo obveznega plenarnega sestanka, ki bo 29. marca (ponedeljek) ob 18 v pisarni Nogometne zveze (CON). Obvezna udeležba tudi za one gospode, ki so zaprosili za bolniški dopust. Predsednik.

Kmalu bo konec državnega nogometnega prvenstva, ne bodo pa ostali brez prvostopskega sporeda. Iz Rima poročajo, da se pripravljajo tudi državna nogometna reprezentanca na vrsto zanimivih nastopov. — 2. maja bo nastopila v Rimu, 30. maja v Milanu ali v Bologni, 13. ali 20. junija pa v Florenzi proti domačim mestnim reprezentancam.

Švedski boksarji so pokazali, da so boljši od danskih. Nedavno so se pomerili v razpodrini stockholmski palači Alvikshale. Švedski amaterji so zmagali v razmerju 12:4.

O Josefu Bergmaierju, ki je bil tri leta član nemške državne nogometne reprezentance čitamo, da je padel na vzhodnem bojišču. Bergmaier je igral najprej v moštvu Wackerja, pozneje pa se je vzel v monakovskem moštvu med najboljše nogometne Nemčije.

Jacobs si je tudi letos priporil belgijsko kolesarsko prvenstvo v dirki čez drn in strm. Tekovali so v okolici Anversa na 34 km dolgi progi. Naslov prvaka je branil Jacobs in je tudi

Zapora mezd. Združenje industrijcev in obrtnikov je izdalo to okrožnico: Cast nam je opozoriti p. n. podjetja na naredbo Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino št. 7 z dne 15. januarja t. l. glede zapore mezd, ki je bila objavljena v »Službenem listu« št. 6 z dne 20. januarja t. l. Posebej opozarjamo na osnovno načelo, da delodajalci ne morejo priznati svojim delojemalcem zvišanja prejemkov, ki niso že predvideni v kolektivnih pogodbah ali v delovnih redih. O morebitnih posebnih razmerah, ki zaslužio, da se prouče, ter o morebitnih zahtevah delavcev naj se nemudoma obvesti to Združenje zaradi proučitve takih primerov in potrebnih ukrepov. Neupoštevanje teh predpisov utegne imeti za posledico disciplinski postopek, nepravno morebitnim ostrejšim ukrepom oblasti.

Ureditve proizvodnje in potrošnje krompirja. V rimskem Uradnem listu je izšel dekret ministrstva za kmetijstvo, s katerim se uvaja zbiranje, preskrba in razdeljevanje krompirja in ameriškega krompirja. Po tej naredbi je ves krompir blokiran za razpolago ministrstvu za kmetijstvo. Procenti morajo oddati krompir v zbirališča v kolikor ga ne potrebujejo za domače gospodinjstvo in v kolikor ga ne potrebujejo za seme. Za zbiranje krompirja v oddaljenih središčih je pooblaščen Fašistična federacija trgovcev z deželniimi pridelki.

Italijansko-švedska trgovina. Med narodi, s katerimi vzdržuje Švedska trgovinske odnose, je Italija na drugem mestu. Lani je znašal izvoz iz Švedske v Italijo okoli 200 milijonov kron, istotako pa tudi uvoz italijanskih proizvodov na Švedsko. Enostranski promet je znašal leta 1941 samo 130 milijonov kron. Švedska izvažala rude in kovine ter celulozo za papir, pa tudi stroje. Uvažala pa iz Italije tekstilne proizvode, predmete iz usnja in gume, gnojila, kemične proizvode, živila, stroje in razne kovine velike važnosti. Okoli dve tretjini švedske zunanje trgovine se razvijata z Nemčijo, ki obsega večji odstotek švedske zunanje trgovine že sedaj, kot ga je imela v zadnjem letu prejše svetovne vojne.

Emisija blagajniških bonov 1—12 mesecev. Izšel je dekret ministrstva za finance, ki določa novo obrestno mero za navadne blagajniške bone z rokom od 1—12 mesecev. Z veljavnostjo od 20. marca letos je dovoljeno izdajati bone tudi z rokom 1—2 mesecev, dočim je bil prej najmanjši rok 3—4 mesece. Obrestna mera za nove bone je določena takole: boni od 1—2 mesecev 3.25% letno v naprej, boni 3—4 mesecev 3.75% (doslej 3%), boni 5—6 mesecev 4.25% (doslej 3.25%), boni

Nov čas zatemitve

Od jutra 20. marca do nadaljnje odredbe je treba zatemiti svetlobo od pol devetih zvečer do pol sedmih zjutraj.

Druga določila iz odredbe z dne 6. junija 1941-XIX ostanejo neizpremenjena.

»Prima linea«, št. 21

Izšla je 21. številka tednika »Prima linea«. Na prvi strani ima simbolično v sliki prikazan razvoj fašistične revolucije, ki se konča z zmago in z uveljavljanjem pravičnosti med narodi. Sledijo aktualni članki ideološkega značaja, gospodarska in socialna razmotrivanja, članki vojaške vsebine itd. Številka zaključuje z obširnimi poročili o proslavi 24. letnice ustanovitve Boljevnikiških fašizem in prinaša obsežno fotoreportažo o tej proslavi v Ljubljani in poslanico Oboroženim Silam ter Zveznemu povelstvu.

Delavnost namestitvenega odseka

24. t. m. je imel Pokrajinski namestitveni odbor v prostorih Borze dela sejo. Na seji so poročila pokazala na delavnost odseka v letu 1942 in 1943.

Spodaj navedene številke dovolj zgornjo prikazujejo velikost, korist in uspešnost dela, ki ga je odsek opravil v korist gospodarstva in socialne harmonije v pokrajini.

V letu 1942 je bilo vpisanih 17.771, delo je dobilo 14.196, brezposelnih ob koncu decembra je bilo 905.

V letu 1943 je bilo od 1. jan. do 15. marca 2636 vpisov, delo je dobilo 1932, zbrisanih 343, brezposelnih do 15. marca 1264, od teh 439 mož in 825 žena.

Številu brezposelnih ne vzbuja nikakih skrbi priroči javnih del, ki se bodo v kratkem začela.

Odbor je nadalje ugotovil, da se delovna odseka vedno bolj spopolnjuje tudi v podzelskih središčih zlasti s pomočjo nadzorstvenih obiskov ter s pomočjo krajevnih in okrožnih sestankov.

Odbor se je nato obširno pomudil ob vprašanju kršitev, ki so es te dni zlasti dogajale v Ljubljani.

Po dolgi debati, ki so se je udeležili vsi navzoči, je odbor podvel načelne ukrepe za brezobzirno zatiranje proti nepoklicanemu najemanju.

letos zmagal s časom 1 ura 18 min in 18 sek. Na cilj je prišel 15 min pred nasledovalci.

Sportni častniki v šolskih klopih. Na Bolgarskem si močno prizadevajo, da bi pridobili čim širše plasti za telovadbo in za šport. V tem oziru dela njihov športni tisk in propagando in z informativnimi poročili o telesni vzgoji velike usluge sodobnemu gibanju. Da pa bi bila športna propaganda še bolj učinkovita in usmerjena v smislu državnih vzgojnih ciljev, so priredili sedaj v Sofiji poseben tečaj za mlade častnike. V tem tečaju, ki bo trajal tri mesece, se bodo seznanili s športno ideologijo, kakor tudi s tehnično stranjo posameznih panog.

Neuspeh madžarske nogometne reprezentance. Iz Bekeršzabe poročajo, da je tamkaj igrala madžarska reprezentativna enajstoriica proti kombiniranemu okrožnemu moštvu in tekmo izgubila s 3:4 (2:2).

Tekmo v smučkem teku na 90 km so priredili na Švedskem pod naslovom »Tek Gustava Wase«. Pri naporni tekmi na najdaljši smučki progi sveta se je spet sijajno obnesel znani Nils Karlsson, ki je zmagal v 5 urah 47 min. 10 sek. Prvič v zgodovini švedskega smučkega športa se je zgodilo, da si je priporil isti tekmovalci tri prvenstva na vseh dolгих progah: Nils Karlsson je zmagal najprej na državnem prvenstvu v smučkem teku na 30 km, potem na 50 km in nazadnje še na 90 km dolgem spominskem teku švedskega kralja Gustava Wase. Tako so dobili tudi Švedi moža, ki je postal v smučanju enakovreden atletu Gundarju Haeggju.

Kupujte najboljšo bolgarsko zgodovinsko povest »LJUBEZEN KRALJICNE SOFIJE«

Gospodarstvo

7—9 mesecev 4.75% (doslej 3.75%) in boni 10—12 mesecev 5% (doslej 4%).

Delavske zadruge Triesteja, Istrije in Furlanije. Iz poslovnega poročila te konzumne zadruge je razvidno, da se je lani število članstva povečalo za 500, od začetka vojne pa za 1500 novih članov, katere je prišli prejšnjim približno 30.000 članom. Razdelitev je organizirana v 130 podrajnih združenj. Zadruga ima tudi eno največjih pekarn v Italiji.

Hranilnice v dalmazijskih pokrajinah. Z leta 1942 ustanovljeno Hranilnico dalmazijske pokrajine s sedežem v Zari sta bili fuzionirani Zastavljajnica in Hranilnica v Zari.

Razširjenje loterije na Fiumansko pokrajino. S K. dekretom je razširjeno področje loterije tudi na bivša jugoslovanska področja, ki so sedaj priključena pokrajini Fiume.

Manjši bank v Nemčiji. Redukcije v zasebni bankirski obrti v Nemčiji so vedno večje. Lani je odpadlo 17 delniških bank, ki so imele bilanco vsoto 220 milij. mark, nove pa so nastale tri banke v zasebnih ozemljih: Trgovska banka v Luksemburgu, Generalna banka v Luksemburgu (spada v konzern Nemške banke) in Mednarodna banka v Luksemburgu, ki so imele konec l. 1941 bilanco vsoto približno 100 milij. mark. Nova je nadalje Banka za vojni in oboroževalni kredit z glavnico 10 milij. mark. Število delniških bank se je torej lani zmanjšalo od 242 na 231. Te banke so imele konec leta 1941 72.000 nameščenecv in bilanco vsoto 33.2 milijarde mark. Število zasebnih bankirjev se je zmanjšalo lani od 511 na 503. Bilančna vsota zasebnih bankirjev je znašala konec leta 1941 1.9 milijarde mark.

Švicarskohrvatska trgovinska pogajanja. Te dni se je podala večja hrvaška trgovinska delegacija v Bern, da zaključi novo trgovinsko pogodbo med Švico in Hrvaško, ker dosedanja pogodba več ne odgovarja razmeram. Hrvatsko delegacijo vodi dr. Cabas.

Zagrebška mestna podjetja. Zagrebška meet-na elektrarna je lani proizvedla 67.88 milij. kilovatnih ur električnega toka (1941 62.72 in 1940 62.66 milij. ur). Dohodki so znašali 248.3 (129.45, 109.4) milij. kun. Plinarna je proizvedla 21.27 (22.24, 16.08) milij. kub. metrov plina, dohodki so znašali 50.8 (48.24 in 36.5) milij. kun. Vodovod je načrpal lani 17 milij. kub. metrov vode (14.6, 14.16), dohodki so znašali 81.8 (30.8, 20.6) milij. kun.

Nadrobna trgovina s tekstilijami na Hrvatskem. Z dnem 1. aprila se bo zopet začela na Hrvatskem prodaja tekstilnih proizvodov proti oddaji točk na Hrvatskem.

DALE CARNEGIE

Rako si pridobiš prijateljev

Splošno je znano, da je najboljša pot osvojitve si bližnjikovo zaupanje, govoriti o stvarih, ki ga najbolj zanimajo. William Lion Phelps piše v svojih razpravah o »Človeški naravi«: »Osem let mi je bilo, ko sem bil na obisku pri neki svoji teti; nekega večera pride k nam gospod srednjih let, ki se je po kratkem razgovoru z mojo teto obrnil k meni in se začel z menoj razgovarjati o stvarih, ki so me tedaj najbolj zanimale — o ladjah. Ko je odšel, sem dejal svoji teti z navdušenjem, da je zelo simpatična oseba in da se zelo razume na ladje in čolne. Teta pa mi je odgovorila, da je ta gospod odvetnik, ki se briga izključno le za svoje posle. — Toda, kako da mi je potem govoril o ladjah? — Ker je dobro vzgojen in ker je videl, da te ta predmet najbolj zanima, ti je hotel ustreči s tem, da je o njem razpravljaj. — Nikdar nisem pozabil tetinih besed.« zaključuje Phelps.

Pa vzemimo še drug zgled. Vodja nekega skavtskega društva takole pripoveduje: »Ob priliki velikega zborovanja skavtov v Evropi sem želel, da bi predsednik znane družbe privolil in plačal potovanje enemu izmed dečkov. Malo prej, preden sem šel k njemu, sem zvedel, da je dal okviriti ček za milijon dolarjev, ki ga je sam izdal in tudi kmalu razveljavil.

Brž ko sem vstopil v njegovo delovno sobo, sem mu rekel, da bi rad povedal svojim dečkom, da sem videl ček za milijon dolarjev in da ga zato prosim, naj ga pokaže. (Ali ste opazili, da ni govoril ne o skavtih, niti ne o njihovem zborovanju v Evropi).

Pred slovesom me je predsednik družbe vprašal: »Po kaj ste pa prav za prav prišli k meni?« — Tedaj sem mu povedal. Na moje veliko začudenje je plačal potovanje ne samo enemu, temveč petim dečkom in tudi meni kot spremljevalcu: dal mi je pa tudi še toliko denarja, da bi se lahko zadržali sedem tednov v Evropi; od tedaj dalje se je vedno zanimal za moje skavtsko društvo.

Ce mu ne bi takoj spočetka govoril o predmetu, ki ga je zanimal, zelo verjetno ne bi bil tako naklonjen in dobrotljiv.

Isti uspeh lahko dosežemo v poslovnih zadevah.

Neki Duvernois si je hotel zagotoviti dobavo kruha večjemu hotelu; štiri leta je oblegal ravnatelja hotela in celo najel v hotelu samem stanovanje. A vse zaman.

»Končno,« pravi Duvernois sam, »sem sklenil spremeniti taktiko in odkriti stvar, ki je predvsem zanimala ravnatelja. Zvedel sem, da je bil predsednik neke gotove družbe hotelirjev. Takoj ob prvi priliki sem o tem z njim razpravljaj. On pa se je na dolgo zadržal pri tem predmetu in tej družbi, ki je vsekakor bila gibalna vsega njegovega življenja. Nisem mu omenil dobave kruha. A malo pozneje me je zaprosil, naj pridem k njemu s cenikom, da bi govorila o poslovnih zadevah. In štiri leta sem se zaman boril! Zadoslovalo je, da sem le omenil stvar, ki ji je bil z vso dušo predan, pa sem dosegel, kar sem želel.

Ce torej želite biti priljubljeni pri bližnjiku, zapomnite si tole pravilo:

Govorite svojemu sogovorniku o tem, kar ga lahko zanima.

Kako vzbudimo simpatijo pri bližnjem

Dolga vrsta nas je čakala pred poštnim okencem; opazil sem, da je uradnik ozlovoljeno vršil svoje delo, lepil znamke, tehtal pisma in odgovarjal na različna vprašanja razmišljeno in na kratko. »Ubožec,« sem si mislil, »leto in dan mora vršiti isto delo, rad bi ga malo razvedril.« Toda kako?

Brez dvoma bi mu moral povedati kaj veselega in o njem, ne o meni. Opazil sem, da ima zelo lepe lase, pa sem mu dejal, med tem ko je prevzel moje pošto: »Rad bi imel take lase ko vi!« Začuden me je pogledal in smeje se dejal: »Da, da, nekoč so bili zares lepi!« Tako sva spregovorila nekaj besed, zaključil pa je s stavkom, da so že mnogi občudovali njegove goste lase.

Stavil bi, kolikor hočete, da je ta človek ti-ti dan z večjim užitkom požil svoje kosilce, da je vrnivši se domov pripovedoval o malem dogodku svoji ženi in da je pogledal v zrcalo, menec sam pri sebi: »Pa so res lepi tile moji lasje!«

Ko sem pripovedoval to zgodbo nekaterim svojim prijateljem, me je nekdo vprašal: »In potem? Kaj ste hoteli doseči pri tem uradniku?«

»Kaj sem hotel doseči? Kaj sem hotel doseči? Ce že moremo spregovoriti nekaj prijaznih besed, da nekaj dosežemo, postanemo klasičen tip egoist!«

Kar sem z nekaj prijaznimi besedami dosegel, je bila le zavest, da sem storil nekaj dobrega brez povračila. Ta občutek pa za vedno ostane živ in nov v našem spominu. Ubog judovski filozof je pred tisočdeseto leti rekel: »Bolj uspešno je dajati kakor sprejemati!«

Obstaja zakon in to zelo pomemben, ki ureja odnose z našimi vrstniki; če se dobesedno ravnamo po tem pravilu, se bomo kmalu znašli v krogu pravih prijateljev in odkritosrčnosti; to pravilo pravi: »Pustimo vedno svojim bližnjim videz, da so zelo važni!« Zelja po pomembnosti je no najgloblji in najintimnejši hoten človeške narave in prav v tem se ločimo od živali.

Tisoče in tisoče let filozofi razpravljajo o pravih, ki urejajo odnose ljudi med seboj, in iz tega študija izhaja en sam zelo važen predpis. Zaratustra ga je zapisal svojim oboževalcem v Perziji pred tri tisoč leti; Konfucij ga je oznanjal pred štirindvajsetimi stoletji na Kitajskem; Lao-tse ga je razlagal svojim učencem v dolini Han. O njem je pridigoval Buddha na bregovih svefe reke Gangesa pelsto let pred Kristusom; Jezus pa je o njem učil po skalnatih gričih v Galileji in veliko misel povzel v teh-le vzvišenih besedah: »Kar hočete, da se stori vam, storite vi drugim!«

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško sodišče Višjega poveljstva Oboroženih Sil Slovenije—Dalmacija, odsek v Ljubljani, je obsodilo Kosa Lada, sina Josipa in Tratar Ane, roj. 21. 1. 1921 v Stični, stanujočega v Stični, v zaporu, in Godca Ludvika, sina pok. Josipa in Lampret Ane, roj. v Galici (Krka) 18. 8. 1911, stanujočega istotam, v zaporu, zaradi tega, ker sta v pasu Krke do 30. oktobra 1942 bila člana prevratne družbe, nadalje bila člana oborožene tolpe, da sta sodelovala pri bojih z italijanskimi četami, bila v neupravičeni posesti orožja, oba na smrt z vsemi zakonitimi posledicami. Obsodba se mora objaviti v »Jutru« in »Slovencu«. — Ljubljana, 23. marca 1943.

Življenje in smrt v luči statistike I. 1942

Iz Letnega poročila, ki ga je mestni fizikat podal županstvu, nadzornim oblastem in prebivalstvu, povzemamo naslednje vrstice, ki govorijo o splošnem zdravstvenem stanju, o rojstvih in umrljivosti.

Ob koncu leta 1940, je imela Ljubljana 87.780 prebivalcev; po številu z dne 31. julija 1941 jih je bilo 91.613; okoliški vasi, ki so bile Ljubljani pozneje priključene, so to število povečale za 1038 ljudi. Izredne razmere so mnogo pripomogle k temu, da je število prebivalstva tako naraslo. Zdjaj ugotavljajo povprečno število prebivalcev s pomočjo živinskih nakaznic. Seveda račun ni niso povsem točni. V I. 1942, je Prehr. urad izdal 1.140.409 živinskih nakaznic, povprečno mesečno 95.034. Jasno je, da ta številka ni stalna in da se vedno menja; tako je bilo v decembru 1942 izdanih 98.344 nakaznic. V splošnem se lahko trdi, da ima danes Ljubljana okrog 95.000 prebivalcev; na kvadratni kilometer jih pride 1380, stanujejo pa v 6997 hišah, od teh jih je preko 600 kmečkega značaja.

Zelo zanimivi so podatki o rojstvu in smrti. Lani je bilo rojenih v Ljubljani 1819 otrok (38 mrtvorojenih). Domačinke so rodile 1218 otrok, od tega 1113 zakonitih in 105 nezakonitih; dečkov je bilo med njimi 622, deklic pa 596. Medtem ko trojčkov že dve leti ni bilo, je bilo 8 parov dvojčkov.

Na 1000 prebivalcev odpade 12,82 rojstev, kar je kljub izrednim prilikam več kakor 1941 (11,98), 1940 (12,02) ter 1939 (12,35). Najbolj so se odrezale domačinke v letih 26 do 30, ki so rodile 413 otrok; za njimi pridejo z enakim številom domačinke v starosti od 21 do 25 let in od 31 do 35, ki so dale življenja 552 bitjem (276 + 276).

Nezakonske matere domačinke so rodile lani 105 otrok, od tega dečkov 66 in deklic 39. To razmerje je vsekakor zelo zanimivo. Večinoma so bile matere mlajše kakor zakonske in največ jih je iz delavskega stanu ter uslužbenk pri raznih obratih.

Velika večina porodov je bila v ženski bolnišnici, precej po sanatorijih, doma pa zelo malo. Iz tega se vidi, da matriške doma nimajo potrebnih pogojev za nemoten in pravičen porod.

Nedomačinke so rodile 603 otroke, med njimi 322 dečkov in 281 deklic. Prištetu pa je treba še 10 parov dvojčkov.

Kupujte najboljšo bolgarsko zgodovinsko povest
»LJUBEZEN KRALJICNE SOFIJE«

Slovo planincev od dr. Frana Tomiška

Včeraj popoldne so se zbrali slovenski planinci na Zalah, kjer so se poslovili od zemskih ostankov častnega predsednika Slovenskega planinskega društva, odvetnika dr. Frana Tomiška. Pridružila se jim je velika množica pokojnikovih stanovskih tovarišev, prijateljev, znancev in častilcev. Poslovili smo se od javnega delavca, ki je daroval svoje bogato življenje in ves svoj prosti čas ljubezni do naših gorskih velikanih.

Več kot dvajset let je vodil pokojni dr. Tomišek planinsko gibanje; spominjamo se ga, kako je zbiral sredstva, da je mogel organizirati I. 1910. zidavo novega Aljaževega doma v Vratih; pod njegovim vodstvom so povečali dom na Kredarici, predstavili Vodnikovo kočjo, gradili nove postojanke, izpeljali nova pota in markacije na najlepše gorske vrhove. Bil je ideolog čistega planinstva, organizator planinskih podružnic in skrbni gospodarstvenik, ki je skozi dolga desetletja skrbel za blagor našega planinstva.

Gore so postale pristopne širokim plastem naroda in tudi za to gre v največji meri zasluga pok. častnemu predsedniku SPD. Njegov pogreb je včeraj pokazal, da mu je Ljubljana hvaležna za njegovo truda polno delovanje. Pogrebne obrede je vodil župnik g. Košmerl ob asistenci. V imenu SPD se je poslovil od pokojnika predsednik dr. Pretnar, ki mu je izrekel zadnjo zahvalo za njegovo nesebično delovanje. V imenu Skalašev je govoril profesor Janko Ravnik in ga slavil kot glasnika čistega

Odkrita partizanska radijska oddajna postaja

Pri Vrhovcih blizu Dobrove so kr. karabinjerji odkrili partizansko oddajno radijsko postajo. Aparat je bil skrbno maskiran v skrivališču. V skrivališču so našli tudi zaboje ročnih bomb, različno orožje in strelivo ter komunistični propagandni material. V spopadu sta bila ob tej priliki ubita komunista Novak Marjan iz Ljubljane ter štrukelj Alojzij iz Kozarij.

Truplo Draga Holozana najdeno

Dne 8. decembra lanskega leta je krenila patrula Črnih sraj, pomnožena s člani Vaške straže iz D. M. v Polju, na oklopnem avtomobilu proti Podlipoglavu, da pregleda teren in napravi nekaj hišnih preiskav. Zvedelo se je namreč, da se v vasi skriva nekaj partizanskih vodij, med njimi tudi terenski komisar Rudolf Muzga. Težki voz je obstal na cesti sredi vasi pri gostilni Kavčič. Čim pa so nekateri izstopili iz avtomobila, se je iz soseščinih hiš vsula nanje toča krogel iz brzostrelk in strojnic. Patrula je padla v zasedo.

Naša patrula, ki je bila popolnoma brez vsakega kritja na sredi ceste, se je morala hitro umakniti na avtomobil in je od tam krepko odgovarjala partizanskim napadalcem. A partizani so bili v premoči in v najboljnjih zaklonih. Našim ne preostajalo drugega, kot da so pustili mrtvece tam. Morali so se vrniti brez njihovih trupel.

Tekli so dnevi, minilo je že par mesecev, a nihče ni vedel, kje počivajo uboge žrtve. Te dni pa je usoda hotela, da je padel v roke pravice prav tisti terenski komisar Muzga Rudolf, katerega je oni nesrečni dan iskala patrula. Dobro mu je bilo znano, kje ležijo trupla umorjenih in po dolgem zaslišanju je izpovedal kraj, kamor so jih zagrebli.

Danes so krenile patrule iz D. M. v Polju, Bizovika in Dobrunj v Podlipoglav. Na označenem mestu so res našli gomilo s trupli junaških bojev proti komunizmu. Ko so razgrebli tanko plast prsti, ki je pokrivala izmučena telesa, se je nudil očem prizor, ki je razgalil partizansko osvobodilno delo v vsej njegovi oostudnosti. — Čistokrvni partizan v svojem satanskem sovraštvu do vsega kar je sveto in od Boga, tudi pred mrtlicem nima spoštovanja. Uboge žrtve so zmetali v eno jamo eno na drugo brez vsake oblike.

Njihova trupla so bila prepeljana v kapelico na pokopališču v D. M. v Polju. Pogreb pokojnega etražarja Holozana Dragola bo v nedeljo, dne 28. t. m., ob pol 4 popoldne.

Najbolj boste razveselili sebe in druge, če
kupite Gogoljeve »Ukrajinske povesti«!

Umrlo je lani v Ljubljani vsega skupaj 1581 oseb; Ljubljancem je bilo med njimi 1181 (611 moških in 570 žensk), 400 (291 moških in 129 žensk) pa je pripadnikov drugih občin. Pri Ljubljancih je število smrtnih primerov poskočilo, saj je od prejšnjih 10 na 1000 prišlo na 12,43 na 1000. Vzrok za visoko število mrtvih nedomačinov je treba predvsem iskati v dejstvu, da se večina njih zdravi v različnih zdravstvenih zavodih. Umrljivost domačinov po smrtnih vzrokih je bila naslednja: ostreljost 167, boleznir erca in ožilja 147, rak in novo-

Oltařček apostola Tadeja pri frančiškanih

Frančiškanska cerkev v Ljubljani je dobila novo zanimivost, oltařček sv. apostola Jude Tadeja. V zadnjih letih se je namreč med pobožnimi ženami v Ljubljani začelo širiti drugod že zdavnaj priljubljeno češčenje sv. Jude Tadeja. Nedvomno so k temu pripomogle stiske sedanjih časov, ki so obudile med ljudmi sloves tega svetnika kot posebnega pomočnika v hudih stiskah in težavnih zadevah. Priporočajo se mu tudi vseučilišniki pred izpiti itd. Ni čuda, da se je to češčenje začelo pri nas prav v frančiškanski cerkvi, saj so ga prav redovniki že od 18. stol. dalje širili. Zaupanje vanj pa se opira, tako se zdi, na neko mesto v prikaznih sv. Brigite Švedske, kjer se poroča, da je Odršenik Brigiti svetoval, naj se z zaupanjem obrača k sv. Judi Tadeju.

To, za Ljubljano staro češčenje je dobilo najprej izraz v skromni doprni olini sliki sv. Jude Tadeja, naslikani po gospe Obereigner, viseči v severnem hodniku ob lavretanski kapeli za prezbiterijem frančiškanske cerkve. Čestitke te slike pa so sprožile misel, naj se sliki dodeli bolj častno mesto, mogoče celo poseben oltař. Vodsivo samostana se je obrnilo na

prof. arh. Jožeta Plečnika s prošnjo, da izdela primeren predlog. Po njegovem načrtu je bil nato narejen oltařček, ki ga bo v nedeljo, 28. t. m., blagoslovil prevzvišeni knez in škof dr. Gregorij Rožman.

Oltařček ni maševalni, ampak samo molilni oltařček. Pod oknom, ki veže severni hodnik z notranjšino lavretanske kapele, je vzidan v steno resno in elegantno profiliran okvir iz belega kararskega marmorja, ki prav pripunkno predstavlja svetnikovo sliko častilec. Vrh okvira je podarjen z dekorativnim nastreškom. Pod sliko pri tleh je iz kararskega marmorja plitva menza, pred njo pa nizka stopnica, tako da vse skupaj predstavlja zares monumentalen klečalnik. Prednja plošev menze je okrašena v sredi s plitvo, po obrisu živahno trebušasto vazo, na obeh straneh pa po vzorcu zgodnjekršćanskih ravenskih sarkofagov z esastovalovitimi gostimi vrstami pokončnih žlebov. Na plitvi mizici pod sliko je na vsaki strani po en bronast, z raznobirnimi kamenčki okrašen golobček, ki nosi na hrbtu krogloreflektor; od tod osvetljujejo dve skriti svetilki Tadejevo sliko, opremljeno z latinskimi napisom: »Sv. Jude Tadej, prosí za nas!« Na klečalni stopnici pa je slovenski napis: »Sv. Jude Tadej, pomagaj nam v največji stiski 1942.« Pred oltařčkom stoji na sredi hodnika kamenit zbiralnik pobožnih darov. Oblikovan je kot sloka dvoušesna vaza z bakrenim kupolastim pokrovom.

To vse pozornosti vredno novost cerkvene opreme pri frančiškanih je izvršilo kamnoseško podjetje Vodnika nasl. Jankovič po osnutku arb. J. Plečnika, zrisanim po inž. arb. Korparju.

Delo zasluži dvojno pozornost: Najprej kot umetnoobratno z izredno finostjo izvršen kamnoseški izdelek, ki budi spoštovanje do skrbnosti dela kot takega, pa tudi do ljubezni, s katero ga je projektant oblikoval v vseh podrobnostih. Drugič pa gre za sicer staro misel cerkvene opreme, klečalnik in zbiralnik skladno združen v celoto, ki je tu našla zares monumentalen, pri tem pa pripunen izraz, prežet pristno pobožnega občutja in iskreno pesniškega razpoloženja.

Naj nam bo ob tej priliki dovoljeno, opozoriti na drugo prav tako svojevrstno Plečnikovo rešitev podobne naloge, na oltařček, v katerem je na sličen način monumentalno predstavljena češčenje Metzingerjeva slika sv. Antona Pad. v trnovski župni cerkvi.

Obiskovalci frančiškanske cerkve pa naj ne prezro tudi druge, umetnostno od Jude Tadejeve-

Stanovanjska higiena v Ljubljani

Znano je, da je mestna občina v letih po zadnji svetovni vojni storila vse, kar je bilo mogoče, da odpmore stanovanjski bedi. Zgradila je celo vrsto hiš in stanovanjskih kolonij z več sto malimi in velikimi stanovanji.

Kljub vsemu pa malih in zdravih stanovanj, ki jih rabita delavci in uradniki, še vedno primanjkuje. V letu 1942 je bilo v Ljubljani zgrajenih 19 stanovanjskih hiš in izvršenih 28 stanovanjskih adaptacij. Z novogradnjami je bilo lani pridobljenih 71 stanovanj, potom adaptacij pa 5. V letu 1941 je bilo pridobljenih 547 stanovanj, leta 1940 406 in leta 1939 658.

Reševalna postaja

Lansko leto je bilo izvršenih 5641 prevozov z rešilnimi avtomobili, pri čemer je bilo prepeljanih 5708 oseb. Na razpolago je bilo pet reševalnih avtomobilov, nalezljivo bolni so imeli svojega.

Vsi reševalci so se lani udeležili praktičnega nadaljevalnega samaritanskega tečaja, na katerem so predavali mestni zdravniki predvsem o poglavjih, ki so važna v današnjih dneh.

Ob 155 letnici smrti botanika Scopolija

Ljubljana se je slavnemu botaniku, naravoslovcu in zdravniku Scopoliju oddolžila za njegove zasluge pri raziskavanju kranjske flore na ta način, da je v bežigradskem okraju imenovala neko ulico po njem. Kdo je bil Scopoli? Joannes Antonius Scopoli se je pred 220 leti leta 1723 rodil v kraju Cavalese v Dolomiti. Oče mu je bil dr. iuris, lajt-nant in vojni komisar knezoškofa v Tridentu. Gimnazijske študije je končal najprej v rojstnem kraju, pozneje pa v Hallu p-i Innsbrucku. Posvetil se je medicini. Znameniti zdravnik cesarice Marije Terezije van Swieten ga je poklical na Dunaj, pozneje pa ga je ta zdravnik poslal kot fizika v Idrino, kamor je bil s svojo rodino, ženo in otrokom prispel leta 1754. V Idrini je ostal 16 let. Skromno je živel in se moral boriti za obstanek, kajti dohodki so bili malenkostni. Mesto rednih prejemkov so mu določili dohodke iz »vinskega monopola«. Idrinja je takrat, kakor sam Scopoli navaja, štela okoli 2000 prebivalcev z vso okolico. Rad je Scopoli opazoval naravo. Vedno je hodil okrog po idrijskih gozdovih in hribih. Prepotoval je razne notranjske kraje, ogledal si je floro Ljubljanskega Barja, ogledal si je Cerkljsko jezero, razne druge kraje na Krasu, kraje okoli Škofje Loke in povzpel se je na Scopolio celo na Storzič. Povsod je botaniziral in zbiral razne redke cvetlice in rastline. Takrat tako potovanje ni bilo lahko, pač pa združeno z velikimi težavami in nevarnostmi. Na svojih botaničnih ekskurzijah je navadno živel ob mleku in kruhu. Padel je celo v gozdovih pri Razdrtem med razbojnike, ki so pač učenjaka pustili pri življenju. Leta 1760 je na Dunaju izdal znamenito delo »Flora carniolica«. Pozneje leta 1763 pa »Entomologia carniolica«. V njej je opisal 1153 rastlinskih vrst. Napisal je dalje Scopolio tudi razprave o idrijskem živem srebru, o gozdarstvu, napisal je poučno knjigo za kmetijstvo na Kranjskem, o čebelarstvu in gojitvi čebel.

Joannes Antonius Scopoli je kot botanik in kemik zaslovel daleč po takratni Evropi. Visoko je Scopolio cenil znameniti botanik Linne, bil je Scopolio v zvezi z nemškim botanikom in pesnikom Hallerjem, ki je bil velik ljubitelj visokih planin. Poleg botanika Haqueta ima Scopolio zasluge za rastlinstvo Kranjske. Pozneje je bil Scopolio pokličan leta 1767 v Schemnitz na Madžarskem, od tam pa leta 1776 na univerzo v Pavii, kjer je 8. maja leta 1788, torej pred 155. leti umrl.

ga oltařka še pomembnejše pridobitve lavretanske kapele, velikega, pred zapadno steno v kapeli obesnega monumentalnega bronastega križa. Tudi ta križ bo prevz. knez in škof v nedeljo blagoslovil. Gre za bronast, na dveh z angel-skimi figurami okrašenih verigah izpod stropa viseč križ s Križanim, katerega češčenju vernikov predstavlja z alegorično žensko figuro upodobljena Cerkev, in štirimi reliefnimi upodobitvami čednosti (Modrost, Radodarnost, Zvestoba, Srčnost). Ta izredna, iz najskrajnejših globin občutja za resnost sedanjih časov zasnovana umetnina spada po svoji velikosti in bogati vsebini med najpomembnejše, kar je ustvarila naša versko vsebino upodablajoča umetnost v zadnjih desetletjih. Brez ozira na posebni namen, ki je bil povod njegovega postanka, predstavlja to delo primer resnično nad čns vzvišenege umetniškega dejanja, ki pa kljub temu ne zanikuje svojega časa, ampak ga izredno jarko osvetljuje v luči verskega čustvovanja. Frst.

Križanka št. 80

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21				22			23					24		
25			26				27				28				29			
30		31	32				33	34			35	36			37	38		
39	40					41				42				43				44
45				46	47				48	49			50	51				52
53					54					55				56				57
58				59					60				61				62	

Vodoravno: 1. mrčes, 6. angleška trdnjava v Arabiji, 10. vzpetina, 14. okrajni načelnik, 20. slovenski cerkveni pravnik, 21. pristanišče ob izlivu Marice, 22. svetopisemska oseba, 23. zvezda, 24. Gotovčeva opera, 25. rokodelce, 26. slovnični izraz, 27. čestitše, 28. izraz pri kartanju, 29. glavica, 30. razdobje (tujka), 32. upanje, 34. čopič, 35. karekara priprava, 36. plazilec, 38. kmečko orodje, 39. gozdar, 41. pristanišče ob Azovskem morju, 42. kos blaga, 43. južno sadje, 45. domača žival, 47. del knjige, 49. pristanišče v Italiji, 51. mesto na Madžarskem, 53. sirota, 54. del drevesa, 55. kraj pri Kamniku, 56. kratica znamenitega emužarekega kraja, 57. umetnina, 58. umetnina, 58. del sobe, 59. naslov Cankarjeve erte, 60. evropska prestolnica, 61. padavina, 62. reka v Bosni.

Navpično: 1. kopalna naprava, 2. del gledališča, 3. poljska cvetica, 4. kraj na Francoskem, 5. star denar, 6. električni pol, 7. kraj pri Ljubljani, 8. prebivalec evropske države, 9. ploha, 10. listnato drevo, 11. termin, 12. žensko krstno ime, 13. aodobni hrvatski pisatelj, 14. skupina, 15. oblika cvetenja, 16. pripadnik izumrlega naroda, 17. žensko krstno ime, 18. letovišče v Švici, 19. padavina, 31. južna rastlina, 32. gneča, naskok,

Rešitev križanke št. 79

Vodoravno: 1. oko, 4. rana, 8. puma, 12. Duma, 16. rast, 20. sila, 21. Gera, 22. sito, 23. hura, 24. Ter, 25. Atila, 26. mena, 27. leto, 28. zijalo, 29. Peko, 30. konj, 31. zona, 32. maja, 33. pop, 34. era, 36. roka, 38. Mile, 40. ruda, 42. soda, 44. suša, 46. voda, 48. dira, 50. lesa, 52. sir, 54. etika, 55. žena, 56. pesa, 57. Toledo, 58. kara, 59. čada, 60. reka, 61. telo, 62. loj.

Navpično: 1. osa, 2. kita, 3. olik, 4. ralo, 5. aga, 6. Nemo, 7. arena, 8. panj, 9. USA, 10. milo, 11. Atene, 12. dota, 13. uho, 14. muza, 15. Azija, 16. raja, 17. ata, 18. selo, 19. tropa, 29. pesek, 30. kovač, 31. zidar, 32. mulat, 33. posel, 35. ruta, 36. raka, 37. koža, 38. mana, 39. Lipa, 40. rasa, 41. dete, 42. salo, 43. Dido, 45. šir, 47. ded, 49. rek, 51. sol, 53. roj,

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 28. sušica: brezimna nedelja; Janez Kapištan, spoznavalec; Sikst III, papež.
Ponedeljek, 29. sušica: Ciril, mučenec; Bertold, opat in ustanovitelj reda; Pastor, mučenec.
Torek, 30. sušica: Janez Klimak, spoznavalec; Kvirin, mučenec; Amadej, spoznavalec.
Lutina sprememba: 29. sušica zadnji krajec ob 2.52. Herschel napoveduje sneg in vihar.

Zgodovinski paberki

28. sušica:

L. 1483. se je rodil v Urbino v Umbriji Rafael Santi. Najprej se je učil pri očetu, kasneje v Firenci pri Donatellu, Leonardu do Vinci, fra Bartolomeu in Michelangelu, odšel v Rim in postal dvorni slikar papežev Julija II. in Leona X. V Rimu je ustvaril znane stenske slikarje v vatikanskih »stancach«. Rafael je slikar visoke renesanse. Postal je vzor Cinescenta, najpopolnejše utelešenje klasičnega romanskega ideala. Načeljal je sicer nove probleme, vendar je ostal v bistvu njegov ideal iz umbriske šole izvirajoča sentimentalno-harmonična lepota, le da je dal svojim likom mehkejšo linijo ter posebno svojstveno zgradbo in sestavi ploskev in barv.

L. 1592. se je rodil v Slivnici na Moravskem Jan Amos Komenský, znani pedagog 17. stoletja in nenavadno plodovit didaktični pisatelj. Najpomembnejši deli sta »Didactica magna« in »Orbis pictus«. V njih terja izobrazbo za vse ljudi, ne glede na stan, starost in spol; potrebno je, da učenec sam opazuje svet in ga spoznava s svojim umovanjem; zato mora biti pouk nazoren. Izobraziti je treba vsega človeka: duha in telo, voljo in razum. Pouk stopaj od znanega k neznanemu, od lažjega do težjega. Temelj mu bodi materni jezik. Namen vse izobrazbe pa je prisposobiti človeka Bogu.

L. 1566. je umrl Sigmund grof Herberstein, doma na naših slovenskih tleh, mož, ki je s svojim delom »Rerum Moscovitarum« komentarij prvi seznanil Evropo z ruskimi razmerami.

L. 1749. se je rodil znani francoski fizik in astronom Laplace Pierre Simon.

L. 1814. je umrl v Beogradu srbski prosvetitelj in preporoditelj Dositej Obradović.

Novi grobovi

† Ludvik Ogrin. Umrl je dolgoletni uslužbenec uprave »Slovenec« in »Slovenskega doma« gospod Ludvik Ogrin. Sveta maša zadušnica za blagega rajnega bo 29. marca ob pol osmih v stolnici.

† Ivana Skalar. Umrla je v Ljubljani Ivana Skalar, upokojena tobačne tovarne. Pogreb bo danes, v nedeljo, ob 5 iz Campove ulice 12 na pokopališče na Viču.

† Ferdinand Vode. 16. februarja je v Komendi umrl vinski trgovec, posestnik in gostilničar gospod Ferdinand Vode. Pokopali so ga na farnem pokopališču.

Naj vsem najnim sveti večna Luč! Vsem njihovim dragim naše iskreno sožalje!

Smrt zveste vratarice

V petek, 26. marca, je umrla v državni bolnišnici gđ. Ivanka Šček, vratarica v Karmelu na Selu. Pogreb bo v nedeljo popoldan. Od ustanovitve samostana je bila to tretja vratarica. Kdo bi bil mislil in slutil, da pojde tako hitro za pokojno Franco, ki smo jo julija spremili k Sv. Križu. Gđ. Ivanka je doma iz Vipave. Dolgo let je služila pri ugledni družini v Trieste. Ko je zvesta stara Francka pričela bolehati, je božja Previdnost povabila blago Ivanko, da jo bo na poti in v raznih opravilih nadomestovala. Na Selu je bil 5 let, do zadnjega zvesta svojemu načelu, ki ga je izrazila ob prihodu: »Prišla sem, da bi se žrtvovala in vsaj večer življenja darovala Gospodu, ker Mu mladosti nisem mogla posvetiti.« Zdaj je prešla krono večnega življenja. N. v m. p. Sorodnikom iskreno sožalje!

Posvetilne molitve za posvetitve Brezmadežnemu Marijinemu Srcu so izšle. Dobite jih lahko v zadostnem številu. Vsaka župnija naj sporoči, koliko jih želi. Ljubljanske župnije in organizacije naj same dvignejo te molitvice v pisarni Pripravljalnega odbora. (100 izvodov 15 lir.)

Podobice s posvetitvijo molitvijo za otroke so izšle in se dbe v pisarni Pripravljalnega odbora, Pred škofijo št. 1, L. nad. Oskrbite si jih pravočasno. (100 izvodov 15 lir.)

Podobice, ki bodo služile namesto spovednih listkov, so izšle in se dbe oz. naročajo v Ljudski knjigarni, Pred škofijo, Ljubljana.

Smernice bodo izšle že v teden dni. Spisal jih je dr. Ivan Ahčin in bodo trajne vrednosti. Priporočamo jih ne samo prečistim gospodom duhovnikom, ampak tudi laikom. Župne urade prosimo, da zbirajo zanje naročila in da timperj sporoče, koliko jih žele. (Vsebinska smernica se naslanja tudi na prikazovanja Matere božje v Fatimi.)

— Spored slovesnosti ob proščenju v cerkvi Marijinega Oznanjenja v nedeljo, 28. marca: Ob 9 bo imel slavnostni govor prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman, nakar sledi pontifikalna sv. maša, pri kateri bo izvajal Sattnerjev zbor ob spremljevanju opernega orkestra P. Hugolinovo »Missa Seraphica«. Popoldne ob 4 bo govoril stolni dekan dr. Franc Kimovec. Po govoru bo prevzvišeni g. škof blagoslovil spominskih bronastih križev v Lavretanski kapeli in marmornati oltarček sv. Jude Tadeja. Slovesnost bodo zaključile pontifikalne pete liturgije Matere božje z blagoslovom.

Zobotehnični laboratorij

Fortič Marjan, dipl. dentist
Kolodvorska ulica št. 33
izvršuje vsa dela.

— Rekoletka za gospe in matere bo v Lichtenurnu v sredo, 31. marca, ob 4 popoldne in v četrtek, 1. aprila, ob 8 zjutraj z nagovorom ter skupno sv. mašo in obhajilom. Prisrčno vabljeni!

— Propustnice za kmetovalce. Vsi oni kmetovalci, ki še nimajo dovoljenja za prehod preko kontrolne črte v svrhu obdelovanja polja, naj se prijavijo najkasneje do 3. aprila t. l. v pisarni Zdrženja kmetovalcev, Gosposvetska cesta 2. — S seboj naj prinesejo posestni list ali kak sličan

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Obisk gauliterja dr. Rainerja na Gorenjskem. Te dni je gauliter dr. Rainer obiskal radovljiško in kransko okrožje in se preprilal o dosedaj opravljenih javnih delih. Ustavil se je v Trzinu, v Kranju, v Gorjah, v Kropi in številnih drugih krajih. V št. Vidu nad Ljubljano si je ogledal nacionalno politično vzgojevališče, kjer sicer še niso končane preizdaje, toda kljub temu so mladeniči že danes dobro nastanjeni. Župni vodja Butler, ki vodi mladino, je priredil strumen nastop.

Spomin na mrtve junake na Jesenicah. Počastitveni junakov zadnjo nedeljo je bil poseben ganljiv dogodek za Jesenice. V sprejdu so korakali izpred strankinega doma z godbo SA na čelu oddelki policije, zveze bojevnikov, gasilstva, oddelki stranke in politični vodje na pokopališče, kjer so bili položeni veneci na spomenik junakov. Po počastitvi junakov so bila izročena na dvorišču strankinega doma madžarska in hrvaška odlikovanja bojevnikom iz prve svetovne vojne.

Smrtna nesreča. Pred nedavnim je povozil v bližini kranske postaje vlak progovnega delavca Ivana Benedika, ki je obležal na progi mrtve. — Okrožni orožniški stražmojster Ivan Levstik v Senčurju je padel na orožniški postaji v Olševku tako nesrečno po stopnicah, da si je hudo poškodoval roko. — 59 letni železničar Franc Štefe iz Hrušice je padel s kolesa, si prebil lobanjo, zlomil več reber in odnesel še manjše poškodbe na prsnem košu in rokah.

Smrtna kosa. V Lužah pri Senčurju je umrl 69 letni Jožef Barle, ki je bil že več let priklenjen na posteljo. V 94. letu starosti je umrla v mestni hižalnici na Jesenicah občinska reva Neža Veber.

S Spodnjega Štajerskega

Ureditve državljanstva na Spodnjem Štajerskem. Zvezno vodstvo Štajerske domovinske zveze je objavilo 25. t. m. v »Marburger Zeitung« poziv za dokončno ureditev vseh neurejenih vprašanj, ki se tičejo državljanstva prebivalstva na Sp. Štajerskem. Poziv pravi, da je predpogoji za državljanstvo članstvo pri Štajerski domovinski zvezi in da za del spodnještajerskega prebivalstva državljanstvo še ni ugotovljeno. Zato se pozivajo vsi moški in ženske, ki so se rodili pred 31. marcem 1927 in ki še nimajo ugotovljenega državljanstva, naj se oglase pri pristojnih prijavnih uradih štajerske domovinske zveze. To velja za vse, katerim je bil svoj čas odklonjen sprejem v zvezo in mislijo, da se jim je s tem zgodila krivica, dalje za tiste, ki so se prijavili, pa niso prišli pred sprejemne komisije in tiste, ki so sicer pri-

Knjižice za postni čas:

Mož boletin
V znamenju križa
VSI!
Veliki teden

(izide prve dni aprila)

Te knjižice se dobijo v MLADINSKI ZALOŽBI

(Stari trg 30) in v KNJIGARNAH. Cena 1 lira

dokument in stare propustnice, ozir. če teh nimajo, pa osebne izkaznice. Po tem roku prijave ne bo mogoče več sprejemati.

— Zalni venci, aranžmaji, izbira lončnic in cvetja — »ROZA«, cvetličarna.

— Strokovno popravilo vašega gramofona bo izvršeno v krajšem času in za manj denarja le v specialni delavnici Everest servis, Prešernova 44.

— Vreme se je sprevrglo. V petek se je začelo močno oblačiti. Vsakdo je pričakoval, da bo začelo kmalu dežiti, toda podnevi se je nekoliko zaradi močnih vetrov prevrglo in nekateri so se že tolažili, da bo močan veter deževne oblake pregnal. Ponoči je lahko rosilo, toliko da so bile ceste lahko mokre. Pozneje v soboto okoli 8 je začelo nekoliko močneje dežiti. V petek popoldne je bilo drugače pomladansko primerno toplo, ko je bila dosežena najvišja dnevna temperatura +15°C. V soboto zjutraj se je jutranja temperatura dvignila na +10,8°C. Barometer je v soboto zjutraj dosegel stanje 763,5 mm. Počasi pada.

— Nalivna peresa popravila hitro, strokovno in poceni Everest servis, Prešernova 44.

— Vsem prijateljem in poslovnim znancom sporočam, da zaradi tehničnih ovir ne morem odpreti knjigarne že 1. aprila. Dan otvoritve bom naznanil v bližnjih dnevh v vseh dnevnih časopisih. Knjigarna Žužek Ljubljana, stanovanje Pavšičeva 32.

— Opozorilo. Specialna delavnica za precizna popravila pisalnih in računskih strojev je Everest servis, Prešernova 44. Popravila izvršuje hitro in po zmerni ceni.

— Nesreče na delu. V Višnji gori bivajoča posestnica Helena Jamnikova, stara 54 let, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Delavkin sin, 6 letni Alojzij Ferbežar, si je v Sodražici pri padcu zlomil desno nogo.

Šli pred komisije, pa še sedaj nimajo članske izkaznice. Končno naj se prijavijo tudi osebe, ki se doslej sploh še niso potebovale za sprejem v Štajersko domovinsko zvezo. Prijavitelj se ni treba tistim članom zveze, ki imajo rdečo ali zeleno člansko izkaznico ali izkaznico nemške mladine. Poziv pravi, naj se sedaj vsi prijavijo, ker bodo s tem rešena vprašanja državljanstva. Kdor bo pa sedaj to zanemaril, bo po lastni krivdi proglašen samo za varovanca nemške države.

Proslava nemške mladine. Kakor v prejšnjem letu, tako je organizirala nemška mladina štajerskega Heimabunda tudi letos poseben teden nemške mladine, ki je bil otvoren v soboto. — Zvezni mladinski vodja Rudolf Schlicher je ob tej priliki proslavljal naloge in dolžnosti štajerske mladinske organizacije, posebne jutranje proslave, h katerim so prihiteli poleg mladine tudi stariši ter zastopniki države in štajerskega Heimabunda. V Mariboru je bilo to jutranje slavlje na zgodovinskem Sofijinem trgu.

Nevarna igra z orožjem. Z orožjem se je igral neki mladenič na Malenskem vrhu pri Ptuj. Po nesreči je ranil pri tem 22 letnega kmečkega sina Ivana Pelela v desno oko. Ranjenca so prepeljali v graško bolnišnico.

Reja gobolov-pismonoš na Sp. Štajerskem prepovedana. Vodja civilne uprave je izdal odredbo, po kateri je reja poštnih gobolov na Spodnjem Štajerskem prepovedana. Izjemna dovoljenja dajejo deželni uradi ali mariborska policija.

Plujske žene so bile v pretekli zimi prav delavne. Delo je bilo usmerjeno predvsem na pouk nemščine in vsega, kar je treba vedeti za vzorno gospodinjstvo in otroško nego. Prireditelj je bilo 33 kuharskih tečajev, ki jih je obiskovalo 321 žena. Tudi organizacija otrok lepo napreduje. Otroška skupina obsega že 325 otrok v starosti od 6 do 10 let.

Za policijskega uradnika se je izdajal Varnostna policija je obdela na 5 let že 34 letnega Ignaca Goloba iz Studencev pri Mariboru. Mož je prišel v Maribor v nek lokal, kjer sta za mizo sedela dva moška. Izdal se je za policijskega uradnika in jima napovedal aretacijo. Peljal ju je skozi mesto, spotoma pa se je pogajal z njima glede odkupnine. Moja, ki sta bila vlomila, sta seveda pristala na vse, da ju Golob ne bi gnil na policijo. Na glavni razpravi je Goloba rešila smrti samo okoliščina, da sta bila njegovi žrtvi zločinci.

Na vzhodni fronti je padel deseterik v planinskem lovskem polku Arnold Ledenik iz Bresterne. Podlegel je hudim ranam 19. februarja v neki vojaški bolnišnici. Dalje je padel na ruski fronti ob Ilmskem jezeru 25. februarja vojni prostovoljec Aleksander Triller iz Maribora.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 79 letni zasebnik Andrej Job; 39 letni tehnični uradnik Alojzij Zabkar; 92 letna vdova mestnega zdravnika Fani Mally roj. von Moser; 66 letni eklatistični drž. žel. Jožef Bohinec; 67 letna zasebnica Justina Rebec. — V Slivnici pri Mariboru je umrl 62 letni upravitelj Stefan Dragoš; v Venašah pri Leskovcu 43 letni Anton Crnkovič; v Hočah 78 letni žagar Jurij Podgoršek; v Slovenjem Gradcu upokojena uradnica Mici Vavpot; na Bukovšku pri Brežicah 63 letna kočevska priseljenka Marija Samide roj. Kraker. Na Gorenjskem je padel 48 letni Heinrich Pesch, doma iz Štajerskega, stanoječ začasno na Bledu.

NAROČNIKOM „NAŠE KNJIGE“

Obveščamo p. n. naročnike, da izideta knjigi

Charles Dickens

Dorritova najmlajša

II. knjiga

in

Jordan Jovkov

Domačija na meji

v torek, dne 30. marca t. l.

Naročnike prosimo, da knjigi dvignejo v Ljudski knjigarni v Ljubljani, Pred škofijo 5

Iz Hrvaške

Hrvatsko šolstvo. Po najnovejših podatkih ima NDH v šolskem letu 1942-43 17 učiteljskih s 193 profesorji, 79 srednjih in 3942 ljudskih šol. Na teh šolah poučuje okoli 10.500 učiteljev in profesorjev, obiskuje jih pa 528.000 učencev.

Pomočnik predsednika vlade v Sinju. V Sinju se je pred kratkim mudil pomočnik predsednika hrvaške vlade dr. Vjekoslav Vrančić v spremstvu občega upravnega zaupnika Davida Sinčiča. Po prihodu v Sinj je stopil v stike s tamkajšnjimi civilnimi in vojaškimi oblastmi. Obiskal pa je tudi krajevno italijansko vojaško poveljstvo.

Politični sestanki v NDH. Prejšnjo nedeljo je bilo v raznih hrvaških krajih in mestih 27 političnih sestankov, na katerih so govorili člani hrvaške vlade, državnega sveta in zastopniki ustaških organizacij. V Srem Petrovom selu je med drugimi govoril tudi dr. Dragotin Toth, bivši minister za narodno gospodarstvo in sedanjí član državnega sveta. V Sarajevu se je po prejšnji torek mudil glavni ravnatelj za propagando Matija Kovačič in šef hrvaškega tiskovnega urada Ivo Bogdan imela sta več sestankov s tamkajšnjimi političnimi in kulturnimi delavci.

Hrvatsko planinsko društvo ustanavlja svojo šolo. Po vzoru raznih naprednih držav namerava tudi Hrvatsko planinsko društvo ustanoviti za svoje člane posebno planinsko šolo. Ker v letošnjem letu šole še niso mogli odpreti, bo namesto nje pričel prihodnje dni šesttedenski tečaj, na katerem bodo predavali člani alpinističnega odseka in ostali prijatelji društva.

Prvo žrebanje Hrvatske državne loterije. Dne 22. marca je bilo v Zagrebu prvo žrebanje Hrvatske državne loterije. Prva srečka, ki so jo izžrebali, je imela številko 2674 ter je zadela 400 kun.

Veleposestvo

180 ha, gosposka graščina, njive, travniki, gozdovi, gospodarska poslopja in priključena industrijska podjetja, 20 km oddaljena od Ljubljane, se prodaja, prosto vseh prenosnih taks in pristojbin. — Ponudbe na oglasni oddelček Slovenca pod »Graščina«.

Iz Srbije

Pričetek podpisovanja novega srbskega državnega posojila. Dne 25. marca so pričeli v Srbiji vpisovati novo enomilijarno državno posojilo. Kakor prvo državno posojilo, bo tudi novo sedanja srbska vlada porabila za izvajanje velikih javnih del. Načrt za izvedbo teh del je srbska vlada že svoječasnno izdelala ter med drugim predvideva graditev novih cest, razne melioracije, ureditev teka rek in hudoornikov, obnovitev važnih gospodarskih in industrijskih obratov, zidanje ljudskih šol, graditev novih železnicev in izboljšanje sedanje železniške omrežja ter modernizacijo srbskih rečnih pristanišč ob Donavi in Savi.

Obvezna delovna služba tudi v Banatu. Vodja banatskega okrožja je te dni izdal naredbo o splošni obvezni delovni službi na področju Banata ter o ustanovitvi kmetijske delovne službe. Pod obvezo delovne službe v Banatu spadajo vsi moški in ženske v starosti od 16 do 60 let.

Nemške šolske kuhinje v Beogradu. Beograjski nemški dnevnik poroča, da delujejo v tamošnjih nemških šolah že od decembra lanskega leta šolske kuhinje, v katerih se dnevno hrani 500 nemških in srbskih otrok, ki obiskujejo te šole. Šolske kuhinje vzdržuje tamošnje nemško zunanepolitično zastopstvo, nemški glavni pooblaščenec za gospodarstvo na zasedenem srbskem področju in nemški Rdeči križ.

Pobožnost prvih sobot tudi v Beogradu. Pobožnost peterskih prvih sobot so z marcem začeli tudi v Beogradu v župniji Blažene Device Marije.

Drobna ljubljanska kronika

Marijanska akademija, ki jo priredi škofski odbor za posvetitve Brez. Srcu Marijinemu pod pokroviteljstvom Prevz. gosp. škofa dr. Gr. Rozmana in katere spored izvajajo gojenja drž. učiteljska, bo prihodnje nedeljo, 4. aprila v Franc. dvorani ob pol 11. Spored bo obsegal deklaracije, govore in glasbene točke. Podrobnosti bomo še objavili.

V postavitve spomina pok. mr. ph. Janka Koritkevega je daroval prosv. inšp. Silvo Kranjec Podpor. društvu slepih 200 lir.

Vrtarski odtsek Sadržarske in vrtarske podružnice Ljubljana I priredi v ponedeljek 29. t. m. ob 18 (6 zvečer) v dvorani Kmetijske družbe na Novem trgu 3 predavanje »O spomladanskem delu na vrtu«. Predaval bo g. nadzornik Josip Strekelj. Po predavanju razgovor o zamenjavi semen. Člani in gostje vabljeni.

Solistični koncert. V nedeljo 4. aprila ob 18.30 v cerkvi Marijinega Oznanjenja glasbeni koncert, ki ga bodo izvajali gđ. Nuka Kristan, g. Petar Petrovič in fr. Kanizij Fricelj. Spored bomo objavili med tednom.

Vodstvo v šantlovski retrospektivni razstavi. V nedeljo 28. t. m. bo v Jakopičevem paviljonu predaval o razstavljenih slikah in grafikonah akad. slikar prof. Mirko Šubie. Umetnost ljubše občinstvo vabimo k obilni udeležbi. Vodstvo se bo začelo točno ob 11.

Zadnja nedelja Klemenčičeve razstave. Danes je zadnja nedelja razstave akademikega slikarja Franceta Klemenčiča v prehodni nebotičnici. Občinstvu se nudi sedaj prav lepa prilika, da si ogleda izbrane umetnine, interjerje, tihotizma in krajine, ki so dosegli v javnosti in pri strokovni kritiki popolno priznanje. Razstava se zaključuje konec tega meseca.

Na sporedu XI. simfoničnega koncerta. ki bo jutri, v ponedeljek, 29. t. m., je tudi sedanjšega časa, bodo uprizarili šlenski

dvoje slovenskih del. Prvič se bosta javno izvajala dva Premlova Pastoral, ki ju je naš mojster napisal pred nedavnim časom ter ju izročil simfoničnemu orkestru za prvo izvedbo. Celo delo ima štiri pastorele z lepo, globoko občutno melodijo in silovitimi instrumentacijami. Poleg Premlova je na sporedu še Smetanova prva simfonična pesnitev Višegrad iz prekrasnega cikla »Moja domovina«. Poleg omenjenih dveh skladb bo izvajal Samo Hubad s simfoničnim orkestrom z Beethovnevega Egmonta, dalje kvestrom s solistom pianistom Marjanom Lipovškom s solistom pianistom Marjanom Lipovškom Beethovnov Koncert za klavir in orkester v G-duru in Masagnijeva intermea iz oper William Ratcliff in Cavalleria rusticana. Začetek koncerta bo točno ob pol 7 zvečer v veliki unisonki dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Kalija »Fatima« je izšla v tretji izpolnjeni izdaji. Naroča se v Mladinski založbi, Ljubljana, stari trg 30.

Danes ob 5 popoldne v franciškanški dvorani: govor, recitacija in mladinska igra »Triglavska roža«. Preskrbite si pravočasno vstopnice pri blagajni franciškanške dvorane od 10-12 in dve uri pred začetkom.

Težko je dobiti v svetovni dramatični literaturi delo, ki bi ob vsaj veličini idejnih poudarkov izžarevalo toliko lepote kot je Klavndova igra »Praznik evetolišč čenjenj«. Njena uprizoritev na Rokodelski odtroji je podana tako dostojno, da more v vsakem gledalcu obuditi daljno pesem ljubezni do brote in radostnega žrtvovanja. Zato jo je gledalstvo dosedanjih predstav dojemalo skoraj vočno zbranostjo. Ceneno občinstvo opozorjamo, da al za današnje predstavitve preskrbite vstopnice v pridojdi dopoldne od 10-12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrkova 12-1, desno.

»Luč z gor«, najlepšo mladinsko igro sedanjšega časa, bodo uprizarili šlenski

kongreganisti v nedeljo 28. t. m. ob 5 popoldne v samostanski dvorani. Priporočamo, da si preskrbite vstopnice že v predprodaji, v nedeljo od 11-12 in pol ure pred predstavo. V odmorih bodo igrali tamburasi.

Sobotni žilvski trg. Lahen dež je že zgodaj porosil žilvski trg, ki je bil kljub slabemu vremenu razmeroma živahen in je bilo mnogo prometa. Uvoženo je bilo mnogo gorizkijske solate, tako sivičje, kakor tudi mehke glavnic, za katero je med gošpodinjami večje povpraševanje in zanimanje. Domače zelenjadnice so dobro založile trg z vso, ob tem času razpoložljivo zelenjavo. Bilo je precej herivke napredaj. Očiščena motovila je bilo cele košare, zato je bil razmeroma poceni. Lepa domaća špinaca prihaja sedaj na trg že v večji množini. Poleg zelenjave je bilo na trgu dalje mnogo rdece pese, sladke repe, hrena, kakor tudi kisle repe in kislega zelja. Živahno je bilo nakupovanje raznih semen. Prav izdatnejši dež je zelo potreben za kaljenje semen, ki so jih že mali pridelovalci posejali po svojih gredicah in njivah. Na trgu pri Vodnikovem spomeniku se so že zgodila področja mehke, glavne solate, dalje šopki pese in kapuske, ki gredo za razmeroma dobro v kup. V šolskem drevoredu na vogalu semenišča je neka okoliščina prodajala žabe krake. Bili so po 1 lira komad. Kmalu je ženska vse prodala. Bili so res prava redkost.

Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravil od sobote ob 20 do ponedeljka ob 8 mestni višji zdravnik dr. Franc Ciber Ljubljana, Stefanova alica 7.

Poizvedovanja

V soboto opoldne sem izgubil na poti od Ljudske tiskarne do Frankopanske ulice v Šiški listično z manjšo gototo denarja. Vsi, ki bi ga našli, naj mi ga vrnejo, prosim, da jo odda na naslov, ki je v njej. Denar lahko obdrža za nagrado.

Gledališče

Opera:

Nedelja, 28. marca, ob 14: »Princeska in zmaj«. Izven. Cene od 20 lir navzdol. — Ob 17.30: »Travlat«. Gostovanje Zlata Gungljevne. Izven. Cene od 35 lir navzdol.

Ponedeljek, 29. marca: Zaprto.

Torek, 30. marca ob 17: »Janko in Metka«. Red Sreda.

Sreda, 31. marca ob 17: »Eugenij Onjegin«. Red Sreda.

Otroki, ki sodelujejo v mladinski opereti »Princeska in zmaj« opozarjamo, da je v nedeljo ob 14. uri v operi ta predstava in naj se vsi zanesljivo javijo pravočasno v operi.

Drama:

Nedelja, 28. marca, ob 14: »V Ljubljano jo dajmo!«. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. — Ob 17.30: »Prava ljubezen«. Izven. Cene od 20 lir navzdol.

Ponedeljek, 29. marca: Zaprto.

Torek, 30. marca ob 17: »V Ljubljano jo dajmo!«. Red Torek.

Naznanila

ROKODELSKI ODER. V nedeljo, 28. marca, ob pol 6 popoldne: Klavndova drama »Praznik evetolišč čenjenj«. Predprodaja vstopnic od 10-12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrkova 12-1, desno.

FRANČISKANSKI ODER. Nedelja, 28. marca, ob 5 popoldne: Govor, recitacija in mladinska igra »Triglavska roža«. Vstopnice dobite pri blagajni franciškanške dvorane od 10-12 ter dve uri pred pričetkom.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0,30, pri ženitovanjskih oglasi je beseda po L 1,—, pri vseh ostalih malih oglasi pa je beseda po L 0,60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Iščejo:

Trgovski pomočnik
špecerist, išče kakršne koli zaposlitve. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod »22 let« št. 2019. (a)

Malado dekle

išče službo s 15. aprilom. Ponudbe na upravo »Slovenca« P. pod »Znam vsa gospodinja dela 2033«.

Natakarica

želi službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Poštena in prijazna 2038«.

Upokojenec

išče službo vratarja, čuvara, inkasanta ali kaj podobnega. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiv« št. 2034. (a)

Starejša kuharica

pridna, varčna in poštena, želi službo samostojne gospodinjice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobra gospodinja« št. 2045. (a)

Službe

Dober:

Uradnik - strokovnjak

lesne stroke s perfektnim znanjem slovensčine, italijansčine in nemščine, vešč koncepta, dobi takoj nameščenje. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Lesni strokovnjak« št. 1924.

Gospodinja

pošteno in varčno, ki ima svojo sobno opravilo — sprejme upravo pokopališča pri Sv. Križu — Ljubljana. Zgledati med 10. in 12. uro.

Gospodinjstvo pomočnico
ali postrežico za ves dan, iščem. Podhorsky, Streljska ulica 26. (b)

Maljšo kuharico

ki bi opravljala vsa hišna dela, iščem. Naslov v upravi »Slov.« pod 2026.

Samostojno gospodinjstvo
maljšo, sprejemam takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod števil. 2063. (b)

Fanta

za trgovinske in gospodarske posle sprejme takoj A. Sušnik, železnica, Ljubljana, Zaloška c. 21.

Kuharico

vajeno tudi drugih gospodinjstev posloj z večletno službo, pošteno, urno, sprejemam. Začetna plača 250—300 lir. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2018. (b)

Pilarja in brusarja

sprejme pilarna Figar, Vošnjakova ulica 12. b

Iščem osebo

zmožno gospodinjstvo. Informacije: Rožna dolina cesta XIX/14, dve minuti od zadnje tramvajске postaje na Viču.

Kupimo

Hladilnik

električni za 90 litrov, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prvorsten« št. 1955. (k)

Kupujem krojaške

šivilke in tekstilne odpadke. Ribja ulica 8 ali Cankarjevo nabrežje 3.

Smrekovo čreslo

lepo, zdravo in suho ter fežice — kupuje vsako količino USNJARNA J. LAVRIČ, št. Vid pri Stični — Ljubljana.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, po možnosti novejšo tipu, kupim. Ponuditi: A. Kovadič, Prešernova 44.

Železno blagajno

stoječo, kupim. Navedbo velikosti in cene ponuditi: A. Kovadič, Prešernova ulica 44. (k)

Stare srebrne predmete

in kovance kupimo po najvišji ceni. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (k)

Kože divjačine:

lišče, dihurjeve, polhove, kunje in od domačih mačk kupuje ROT, krznarstvo, Mestni trg 5. (k)

Par komatov

v dobrem stanju, kupim. Zabajak Franc, Rudnik št. 13, Ljubljana. (k)

Kupim črn plašč

damsko zapesno uro in trgovsko tehniko za 10 kilogramov. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Plaščilo tudi proti zamenjavi« št. 1995. (k)

Visoko omaro

(za knjige, spise) tudi z rolojem, razmnoževalni aparat, stensko uro, ročno blagajno, kupimo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Društvo« št. 1994.

Stare srebrne predmete

in kovance, kupim. Vprašati v brivnici: Kopitarjeva ulica 1. (k)

Kupimo

razno snažno pohištvo, kavče, otomane, otroške postelje, otroške vozičke, šivalne stroje, preproge in druge uporabne predmete. Trgovina: Ogled: Mestni trg 3, vhod skozi vežo. (k)

Kupimo:

»CAS«, letnik 1914, 1919. Ljudska knjigarna, Ljubljana. (k)

Kupim tricikelj

nov ali rabljen. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Uporaben 2044«. (k)

Prodamo

Čebulo po 2,60 lir

kilogram dobite poljubno količino v bivših mesarskih stojnicah na Vodnikovem trgu.

DRVA
PREMOG
GOMBAC
GLEDALIŠKA 14

Zimo za modroce

vseh kvalitet kupite že od 32.— lir naprej pri »ŽIMA« — Milan Jager

mehanična predilnica žime
Trgovina: Sv. Petra c. 17, predilnica: FUZINE

Izposodite si gramofon
in plošče proti majhni odškodnini pri tt. »Everest«, Prešernova 44. (l)

Vrtno zemljo

prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1923

Rumeno korenje in
krmilno peso prodaja
GOSPODARSKA ZVEZA
v svojih skladiščih v
Maistrovi ulici št. 10.

Naročila za prekle

za fizič. sprejema Gospodarska zveza, Bleiweisova cesta št. 29. (l)

Topinambur za krmo

in seme bo na razpolago pri »Malem gospodarju«, Gallusovo nabrežje št. 33 samo v dne od 29. marca do 1. aprila vsak dan od 2—5 popoldne. (l)

Prodaj

20 hrastovih posej (kibel) za cvetlice. Pintar, Studenec, poleg Umobolnice. (l)

Brezove metle dobite pri
GOSPODARSKI ZVEZI
na Bleiweisovi cesti 29.

Prodaj močan tricikelj
z večjo težo. Tovarniška 13. (l)

Dva obljudena panja
čebel A-Z, na 9 satnic, prodam. Gosposvetska 48.

Opravo za špec. trgovino
prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobro ohranjena« št. 1903. (l)

Klavir

rabilen, ugodno prodam. Šušteršičeva 3-I. (l)

Amerikanski

prekomorski, ves železen oklopljen, dobro ohranjen kovčeg z Wertheim ključem, pripraven za daljša potovanja, ugodno prodam. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 1979.

Otroški voziček

športni, napredaj. Grablovičeva 30. (l)

Otroške vozičke

kupite, prodajte ali zamenjajte pri »Prometu« (nasproti križanske cerkve). (l)

Prodaj 5 starih vrat
Jeromen, Mala vas št. 32 Jezica. (l)

Zapravičene in kočijo
ugodno prodam. F. Iskra, D. M. v Polju št. 23. (l)

Konjsko seno

Nekaj vagonov ima zopet razpoložljivih Gospodarska zveza, Bleiweisova cesta 29. (l)

Spomladanski plašč
zelo lep, rjave barve, in lisica (boa) napredaj. Naslov v upravi »Slov.« pod števil. 2039. (l)

Ekscenter prešo
(Excenterlochanstanz) zelo močno, za motorni pogon, prodam za 6500 lir. Ogled: Aljaževa 8, Siska. (l)

Otroški voziček
športni, prodam. Pietersnikova ulica št. 11 (Sv. Kristof). (l)

Denar

Vse denarne in
trgovske posle
izvršim hitro in točno. Obrnite se na
RUDOLF ZORE
Gledališka ul. 12. Tel. 38-10

Prodaj
en četrt deleža na hiši
v sredi mesta. Naslov v upravi »Slov.« pod 2000.

Stroji

Stružnice
in razne druge stroje, kot: rezkalne, Shaping, skobelne, vrtilne in brusilne, najmoderneje izdelane — švedske — dobavljajo takoj od tovarna L. Harsič, Rimska cesta 13, Ljubljana.

Elektromotorji
popolnoma novi, 5,5 in 3 HP, napredaj. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2061. (l)

Avto-motor

DKW avtošasijski
z gume v najboljšem stanju, prodam. Cena 15.000 lir. Ogleda se lahko vsak čas. Brezovica 119 pri Ljubljani. (l)

Motorno kolo 350 ccm
v odličnem stanju, prvovrstne znamke, z novimi gumami za 9000 napredaj. — Gasogeno Merkur, Puharjeva 6.

V najem

Skladišče
za vino iščem za takoj, po možnosti v centru. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Skladišče« št. 2025. (m)

Trgovino z živili
oddam v najem zaradi odstopanja. Poizve se v Bohoričevi 28, trgovina.

Njivo
oddam v najem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2010.

Živali

Pes

črn, dober čuvaj in dober za lov, se prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1997. (j)

Psa

dobrega čuvara (nemški ovčar) prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod 1984.

Seno

dobro konjsko, zamenjam za mlade prašičke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1985. (j)

Stanovanja

Oddajo:

Lepo stanovanje

dam kmečkim hišnikom-zakoncem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Imava dohodke« št. 1983. (c)

Štirisobno stanovanje

s kuhinjo in kopalnico, 10 minut od glav. post. v bližini kolodvora, se zamenja za trisobno stanovanje s kuhinjo in kopalnico, ležeče približno 10 minut od centra. Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Sprememba 2041«.

Iščemo:

Stanovanje

1 večje sobe s kuhinjo ali 2 manjši sobi iščem tudi na periferiji. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Tako« št. 1909.

Posestva

Kupim

lahko tudi dvoriščna stavba ali skladišče za jako mirno obrt. Ponudbe z opisom in pogoji poslati na upravo »Slovenca« pod »Svetloba« št. 1978.

Vilo ali hišo

z nekaj vrta, kupim za približno 300.000 lir. Plačam v gotovini. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1996. (p)

Hišo

novejšo, kupim pri D. M. v Polju. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vrt in klet« ter točni popis št. 2021.

Njiva

pri Sv. Križu, velikost cca. 6000 m², ugodno na prodaj. Poizve se: Močnikova ulica 13. (p)

Hiša napredaj

s popolnoma urejeno tiskarno v centru Kočevja za 350.000 lir. — Ponudbe na ogledni oddelek Slov. pod »Tiskarna« 2054. (p)

Prodaj zemljišče

v izmeri 30.000 m² na severni strani, v notranjosti bloka, in dva večja travnika v Mostnem logu. — Zajec, Tavčarjeva ul. 10.

Parcele

prodaj v šiski na treh krajih, za Bežigradom, pri sv. Petru, na več krajih v severnem in vzhodnem delu. — Zajec Andrej, realiteta pisarna, Tavčarjeva ul. 10. (p)

Hiše prodaj:

trinadstropno na severni strani, enonadstropno novo v šiski, enonadstropno v bližini cerkve sv. Petra in v Dravljah. Pojasnila brezplačno v realiteti pisarni Zajec A., Tavčarjeva ul. 10. (p)

Poizvedbe

Zgubila sem

osebno izkaznico na ime Marija Videnič, Litjska cesta 2. Pošten najditelj naj jo vrne upravi »Slovenca« ali tovarni Bonač, Čopova ulica.

Otroški čevljiček

levi, rjav, visok, je bil izgubljen pred 8 dnevi na Glincah v Obrtniški ulici. Najditelja prosim, da ga odda v isti ulici na števil. 8.

Zaponko z rubini

v obliki kače, sem zgubila od »Prometa«, Sumi, po Bleiweisovi do Parmove. Pošten najditelj naj jo odda pri »Prometu«, Napoleonov trg.

Sobe

Oddajo:

Soba

priljučna, velika za pisarno v Kolodvorski ulici se takoj odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2016. (n)

Iščemo:

Srednješolec

išče sobo. Ponudbe na upravo »Slovenca« P. pod: »Tako« št. 2043«.

Učenci

Deklica

pridna, delavoljna, ki ima izredno veselje do trgovine, se želi izučiti. Vso oskrbo ima pri starših. Cenj. ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Moda ali manufaktura« št. 2028.

Pridno učenko

preprosto in delavno — sprejemam. Blažič, trgovina, Moste, Ciglerjeva 26.

Vajenka ali vajenca

za damsko in moško krojaštvo, z dobrimi spricavali, sprejme Sodja Lovro, Tržaška c. 28. (v)

Frizersko vajeniko

sprejme Božič Vladka, Tavčarjeva ul. 4. (v)

Pouk

Gospo poučuje

italijansčino in nemščino po hitri in praktični metodi. Ugodne cene. Rimska cesta 10-I, desno.

Angleščino

poučujem po moderni in uspešni metodi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2017. (u)

Italijansko konverzacija

želi gospod. Nudi nemščino, angleščino in slovensčino. Pisma upravi »Slovenca« pod »Zamenja« št. 2032. (u)

Filatelija

Filatelisti!

Ugoden nakup raznih filatelističnih novosti: znamk, filatelistične literature, katalogov, »JOL« albumov itd., dobite pri filateliji »MLADINSKE ZALOŽBE«, Ljubljana, Stari trg št. 30.

Pohištvo

patentne posteljne mreže, plomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Modroce

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Mestni trg 13

Obrt

Pozor stavbeniki in hišni posestniki!

Dobavljam, polagam in stružim stari parkete

Josip Brlec

Kolodvorska 28 Ljubljana

Vse šetke

ki jih potrebujete za obrt in trgovino vam izdela Splošno ščetarstvo Slavko Arnič, Tržaška c. 47.

Razno

Prošnje

vloge, prestave, informacije, dopisovanje, intervencije, odkup in izterjava terjatev, poravnave, nakup in prodajo, upravo in nadzorovanje nepremičnin, obratov in soudeležb ter vse druge trgovsko-gospodarske posle poverite komercialni pisarni ZAJC LOJZE, Ljubljana, Gledališka ulica števil. 7.

Vloge in prošnje

v italijansčino sestavlja prepušča in razmnožuje, izvršuje vse informacije ter razne osebne usluge »SERVIS RIRO«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 39

Spisal Karel Jacomir Erben.

KRALJU JE BILO, KAKOR DA BI MU KDO PORINIL NOZ V PRSLI DO JUTRA NI MOGEL ZASPATI, KAJTI PREMISLJEVAL JE SAMO TO, KAKO BI PREPREČIL USOJENO USODO.

S. S. VAN DINE:

06

Umorjeni Kanarček

Markham je naročil Swackerju, naj pokliče Traceya in ko je ta prišel, mu je dejal, naj vzame policijski avtomobil in naj takoj privede s seboj gospoda Mannixa.

»Pripravite si uradno pozivnico in če bo treba, se je kar poslužite!«

Pol ure pozneje se je Tracey vrnil.

»Gospod Mannix ni delal nikakih težav,« je poročal. »Prišel je nemudoma in čaka v pred-sobi.«

Mannix je bil zelo debel človek. Njegov korak je bil prisiljeno elastičen, kakor korak starejšega človeka, ki pa se na vsak način hoče pokazati mladega. V rokah je imel drobno bambusovo palico. Vsa njegova zunanost je razodevala starega veseljaka. Toda kdor je pozorneje pogledal njegov obraz, je dobil popolnoma drugačen vtis. Njegove majhne premetene oči so se skrivnostno lesketale. Njegov rdeč nos je izdajal, da se ne izogiba preveč alkoholnih pijač. Tudi njegove debele ustnice so pričale vse prej ko o krepkih nagnjenjih. Vse poteze na obrazu so izdajale prebrisane, ki je obenem odbijal in privlačeval.

Ko mu je Markham pomignil, je sedel na rob stola in uprl svoje debele roke ob kolena. Njegova drža je pričala o njegovi pozornosti.

»Žal mi je, da sem vas moral nadlegovati,« se je skušal opravičiti Markham, »a zadeva, za katero se zanimam, je zelo resna in nujna... Predvčerajšnjim zvečer je bila umorjena Marjeta Odell. Pri našem poizvedovanju smo dognali, da ste nekoč bili dobro znani z njo. Domnevam, da morda poznate kakše dogodke, ki bi nam mogli biti v pomoč, da razjasnimo ta zločin...«

Mannix se je sladko nasmehnil.

»Da, poznal sem Kanarčka... a je že precej dolgo od tega... saj razumete...« Pri teh besedah je globoko vzdihnil. »Zelo ljubka deklica je bila... Lepe postave je bila in znala se je zelo okusno oblačiti. Ze več kot eno leto je nisem videl. Niti enkrat nisem več govoril z njo!...«

Videlo se je, da je zelo previden. Njegove male prebrisane oči se niti za hip niso odmaknile od Markhama.

»Ste se morda sprii z njo?« ga je vprašal Markham.

»Ne, nikakor nočem trditi, da bi se bila sprila...« Umolknil je, kakor da bi iskal primeren izraz. »Nisva se popolnoma razumela, naveličala sva se drug drugega, zato sva se ločila. Zadnje besede, ki sem jih ji rekel preden sva se razšla, so bile, da bo v meni še vedno našla prijatelja, če ga bo potrebovala.«

»Bili ste res velikodušni,« je zamrmral Markham. »Niste pozneje nikdar poskusili obnoviti stikov z njo?«

»Ne, nikdar več... Ne spominjam se, da bi bil od takrat še kdaj govoril z njo.«

»V zvezi s stvarmi, ki sem jih izvedel, vam moram staviti neko precej osebno vprašanje... Ali ni gospodična Odell nikdar poskušala, da bi vam izsilila kaj denarja?«

Mannix je nekaj časa okleval. Njegove oči so postale še manjše. Zdelo se je, kakor da sam sebe sprašuje, kaj naj odgovori.

»Nikakor ne!« je odločno odgovoril. »Niti sence tega ni bilo.«

Dvignil je roke, kakor da bi hotel na ta način bolj učinkovito ugovarjati.

Nato pa je skrivnostno vprašal:

»Kaj vas je privedlo do te domneve?«

»Poročali so mi, da je izsiljevala denar iz nekaterih svojih obžudovalcev.«

Mannix se je začudil. Jasno je bilo opaziti, da je to njegovo začudenje hlinjeno.

»Kaj vendar poveste!... Ali je to mogoče?«

Nato je zvit pogledal Markhama in vprašal: »Ali je morda izsiljevala Cleaverja?«

»Zakaj pa prav Cleaverja?« ga je vprašal Markham.

»Nobenega pravega razloga nimam za to domnevo... Vprašal sem kar tako, ker mi je slučajno prav to ime prišlo na misel.«

»Vam je morda Cleaver povedal, da ga je izsiljevala?«

»Da bi mi Cleaver povedal? Čemu neki naj bi mi to pravil?«

»Niste vi Cleaverju nikdar pripovedovali, da vas je dekle izsiljevalo?«

»Nikakor ne!« Pri teh besedah se je Mannix glasno zasmejal. Ta smeh pa je bil vse prej kakor iskren. »Jaz da bi bil pripovedoval Cleaverju, da me je gospodična Odell izsiljevala!... Ta je pa lepa!«

»Zakaj pa ste pravkar imenovali Cleaverja?«

»Nobenega posebnega razloga nisem imel za to... Saj sem vam že povedal... Tudi on se je

dobro poznal s Kanarčkom, kar ni nikaka skrivnost.«

Markham je prešel na drugo zadevo.

»Kaj veste o odnosih med gospodično Odell in doktorjem Lindquistom?«

»Tega imena nisem nikdar slišal... Ko sva bila še prijatelja, gospodična Odell še ni poznala tega človeka.«

»Koga pa je še poznala takrat razen Cleaverja?«

Mannix je zmajal z glavo.

»Zdaj vam tega res ne morem točno povedati. Videval sem jo s tem ali onim; saj je imela mnogo znancev. Ne morem pa vam z gotovostjo imenovati nikogar. Tudi večine nisem poznal.«

»Ste kdaj slišali o Tonyju Skeelu?« ga je vprašal Markham in se pri tem sklonil k Mannixu in mu gledal v oči.

Zopet se je Mannix obotavljal.

»Zdi se mi, da sem to ime že slišal,« je odvrnil po kratkem premisleku. »Vendar pa bi tega ne mogel priseči... Po čem sklepate, da bi moral poznati to ime?«

Markham se ni zmenil za vprašanje.

»Morda vam je znano, da bi kdo bil jezen na gospodično Odell ali da bi se je bal?«

Mannix je z vso odločnostjo zatrjeval, da ne ve za nikogar, ki bi gojil taka čustva. Markham mu je stavil še nekaj vprašanj; ko pa ni dobil zadovoljivega odgovora, je Mannixa odločil.

»Ni slabo, prijatelj! Kaj praviš k temu?« —

Zdelo se je, da je Vance zelo zadovoljen z razgovorom. »Rad bi vedel, zakaj je tako malo zgovoren. Prav nič ni simpatičen ta gospod. Tako zelo se je bal, da bi povedal preveč. Vprašujem se, zakaj neki je bil tako previden?«

Vsem, ki ste sočustvovali ob bridki izgubi naše mame,

Alojzije Šegula

ji poklonili krasno cvetje in jo spremili do groba, zlasti pa gg. zdravnikom za zdravniško pomoč, čč. sestram, Kongregaciji gospe pri Sv. Jožefu ter zastopstvu uršulinske gimnazije — izrekamo našo toplo zahvalo.

Ljubljana, dne 28. marca 1943.

Šegulovi

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

Sportni drobiž

Ljubljanski nogometaši se vneto pripravljajo na bližajočo se prvenstveno sezono. V nedeljo bo nastopilo v vsem že deset moštev. O popoldanskem sporedu poročamo na drugem mestu, dodajemo pa še, da tudi Mladika in Korotan ne bosta držala rok križem. Priredila bosta prijateljsko tekmo ob 10.30 na igrišču Marsa za Kolinsko tovarno.

Meddržavne teniške tekme med Švedji in Danci so gledali v Koppenhagenu. Čeprav so nastopili Švedji brez svojega prvaka Schröderja, ki

je postal športni učitelj, so zmagali gladko in lahko s 5:0.

Stajerski kolesarji, ki so nedavno zborovali v Gradcu, so se pomenili o letošnjih dirkah. Med drugim bodo priredili tudi tradicionalne dirke okrog Pohorja in sicer 11. julija.

O Ianghoffu, znanem nemškem skakalcu v višino, poročajo, da se razvija v izvrstnega desetorobora. Pri zadnji prireditvi v športni dvorani Rostocka je dosegel naslednje znamenke: skok v višino 1.90 m, skok v daljino 6.90 m, suvanje krogle 10.52 m, tek na 40 m 5.2 sek. V vseh navedenih panogah lahke atletike je dosegel prvo mesto.

Umrla nam je naša ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Ivanka Šček

vratarica Karmel. samostana

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 28. marca 1943 ob pol štirih popoldne z Žal. kapele sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, Vipacco, Zagreb, dne 26. marca 1943.

Žalujoči: Karla, Anica por. Jež, Kristina por. Vrhovc, sestre; Ivan, Jože, brata — in ostalo sorodstvo.

Zahvala

za

Cirila Malavašiča

Vsem, ki ste in boste zanj molili; vsem, ki ste njegov spomin z dobrimi deli počastili; vsem, ki ste ga na zadnji dom spremili; vsem, ki ste na njegov grob cvetja natrosili; vsem, ki v slovo ste mu zapeli; vsem, ki ste me v neizmerni bridkosti tolažili: vsem bodi dobri Bog obilen plačnik.

Vrhnika, Notranje gorice, Ljubljana, 27. marca 1943.

Globoko žalujoča sestra Albina in ostalo sorodstvo.

Vsemogočni je poklical k Sebi iz zemskega trpljenja najboljšega uradnika, plemenitega tovariša in souslužbenca, gospoda

Ogrina Ludvika

Sveča maša zadušnica bo brana v ponedeljek, dne 29. marca 1943, ob pol osmih zjutraj v stolnici sv. Nikolaja.

„Slovenec“ - „Slovenski dom“

Ljubezen Kristine Homanove

21

Zadnje dejanje

Ko je prišla zima, in ko so dremale Poljane pod debelo snežno odejo, je bila Kristina spet zdrava. Spet je živela sama v svoji veliki hiši z obsežnim vrtom.

Otožilo je sedela pri velikem oknu, šivala in se od časa do časa ozirala po nežni zimski pokrajini. Ni se več pritoževala, bila je videti, kakor da bi bila potolažena. Najrazličnejši kosi oblačil in šivalnega orodja so bili razgrnjeni okrog nje.

Pred nekaj dnevi ji je Bergen na kratko pisal, da namerava odpotovati s starejšim prijateljem na Ceylon in od tam na Japonsko. Mogoče je upal, da ga bo še povabila, da bi se poslovila. Kristina pa je le prestala zapeljivo preizkušnjo, da bi še enkrat govorila z njim. Odgovorila mu je samo, naj bi ji od časa do časa sporočil, da je živ in zdrav. Nato je še dodala, da mu želi od srca vse dobro.

Sedaj je bil gotovo že daleč. Tudi Kristino je zajela želja, da bi zapustila dom, v katerem se je že navadila na samoto. Novo in bolj resnično življenje jo je zamikalo. Preklecala je prodajo hiše, vendar je hotela vse očistiti in vse pospraviti, preden jo bo zaprila.

Kam je nameravala odpotovati? Samo v večje mesto, k svoji nekdanji učiteljici petja. Tam je nameravala ostati čez zimo, da bi se spet posvetila umetnosti.

Ze v prvih tednih, ko je okrevala, je čutila notranji glas, ki jo je vabil, da bi se še enkrat, z novimi in doslej še nikoli izčrpanimi močmi posvetila svoji pevski nadarjenosti. Kar se ji prej ni zdelo mogoče, in tudi takrat ne, ko se je pripravila z očetom zaradi petja, je zrastle v njej kakor zapoved, kateri je morala slediti.

O notranjem glasu, ki spregovori v težkih dneh, pravijo, da pomeni blagoslov od zgoraj.

V mestu, ki leži dobri dve uri vožnje z vlakom od Poljan, se je z novimi močmi posvetila pevskemu študiju.

Ni trajalo dolgo, ko je nastopila Kristina nekajkrat pri velikih cerkvenih koncertih. Potem je sprejela nekaj mladih, stremetič deklet in gospe ter jih poučevala v petju. V glasbenih krogih je dobila mnogo prijetne duševne hrane. Tudi v opero je začela zahajati.

Glasba, ki pomeni že sama na sebi ubranost, je postala bistvo njenega življenja in njenega značaja.

Ubranst, ki se je naselila v dušo, je podhivala tudi njeno zunanost. Njen korak je postal spet prožen, njena postava mladostna in lepa.

Očitno je bilo, da je prenašala sedaj svojo bolečino drugače kakor prej. Prenašala jo je srčno in ponosno, ne kakor težko breme, ki bi upogibalo njen hrbet, temveč kakor krono.

Ljudje so se ji radi približali, Kristina pa je našla za vsakogar dobro besedo.

Postala je dostojanstveno uravnovešena, obkrožal jo je sveti mir, kakor da se je popolnoma vdala v božjo voljo. V svoji utehi je čutila nekaj, obisku božjemu podobnega.

— — — — —

Ze tri leta ni videla pisatelja Erika Bergena.

Pisala sta si, toda zelo poredkoma. S potovanja na Vzhodu, kjer je moral doživeti marsikaj zanimivega, ji je poslal dopisnico s pozdravi.

Potem je prejela dvojce dopisnic iz Severne Afrike, nazadnje pa nekaj pisem iz Rima.

Takole ji je pisal nedavno:

Draga prijateljica!

Kako veselo sem bil presenečen sinoči, ko sem sedel, kakor vsak večer, na Monte Pinciu! Naletel sem na prijatelja, ki mi je povedal toliko dobrega in lepega o Vas. Da ste zdravi in da se dobro počutite, mi je pravil. In še to mi je povedal, da ste dama, ki jo radi vidijo v družbi; zaradi značaja in zaradi umetniškega slovesa.

Naj Bog blagoslovi Vaša pota! Naj Bog blagoslovi zlato luč Vaših dni!

Težko je znajti se v mraku; je mučno, ni pa nemogoče!

Včasih sem obiskal rimski zavod za slepce; dom, v katerem prebivajo ljudje, na oboje oči slepi. Pomislite, popolnoma slepi! Gospe Kristina, ali ste že poskusili kdaj v življenju, da bi brali z zaprtimi očmi, s čvrsto povezanimi očmi pisavo za slepce? V prvem hipu se zdi človeku, da bo šlo lahko. Res ni težko razločevati s prsti dve, tri ali štiri točke, če stoje pokonci ali postrani. Tudi do deset črk je mogoče razbrati s tipanjem, naprej pa je strahotno težko. Ničesar več ne ločite, če se niste učili tipanja v temi. Samo z veliko težavo in z neznanskim potrpljenjem se navadijo slepci brati v temi. Mislim, da je treba za to več let vaje.

Kako srečen je človek in kako se oddahne, ko sname povezo z oči in se zave, da je bila samo igra, samo poizkus!

Blagor mu, kdor hodi v svetlobi, gospe Kristina!

Krasne dneve imamo sedaj tukaj in dober pomladanski zrak. Tako dober, da mora ozdraviti človeka.

Vaš Bergen.